



# СССР СОВЕТ УЗБЕКИСТОНИ

ГАЗЕТА 1918 ЙИЛ 21 ИЮНДАН ЧИКА БОШЛАГАН

ЎЗБЕКИСТОН КОМПАРТИЯСИ МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ, ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ВА МИНИСТРЛАР СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

№ 227 (16.310) 28 сентябрь 1975 йил якшанба Баҳоси 2 тийин

## КЕКСАЛАРГА ҲУРМАТ—МУҚАДДАС БУРЧ

Кексаларга ҳурмат — халқимизнинг энг ажойиб ғазилларидан биридир. Бу олжаноқ ихтиёс эвландан-авлодаги утуб, коммунистик ихтиёс муносабатлар шаклланиб бораётган ҳур Советлар даврида янги мазмун касб этиб, бойиқмоқда, порлоқ истиқбол — коммунизм кураётган навқирон ёш авлодини тарбиялашда ҳаёт мактаби бўлиб хизмат этмоқда.

Кексаларга ҳурмат жуда катта ижтимоий аҳамиятга эга бўлган тушунчдир. Унинг мазмунида улуг партияимизга, жонжон она-Ватанимизга, дунёда биринчи социалистик давлатимиз пойдеворини қурган, революцияимиз бешинги тебратган, жанговар кураш ва ғалабалар йўлини босиб ўтган кекса авлодга беқисс меҳр-муҳаббат, иззат-иқром етди. Ахир, биз ҳозир яшаб, меҳнат ва иқдор қилаётган аҳил қардошлиқ оиласини барпо этиш учун ота-боболаримиз, оналаримиз озмуноқа меҳнат қилдики, жафо чекидими! Коммунист ветеранлар партия билетини покиза соқлаб, инқилоб ва Улуг Ватан уруши буронларидан жасорат ва матонат кўрсатиб ўтидилар. Бугунги кексалар Катта Фарғона қаналини қазиган, Фарҳод ГЭСини ишга туширган ҳақиқий бунёдкорлар, бир сўз билан айтганда, фаровон ҳаётимизнинг авторларидир. Шу босидан ҳам бизга бахтли ва нурафшон ҳаёт йўлини очиб берган ана шу энг азиз, энг табарруқ кекса авлод олдига қўлимизни қўқсимадига қўйиб, таъзим қиламиз. Улкан тарихий йўлни босиб ўтган кекса авлоднинг революцион, жанговар ва меҳнат аъёнлари ҳеч қачон унутилмайди!

Кексалар — хонадонимизнинг, оилаимизнинг кўрки, қувончи, улар билан ҳаётимиз фойдали, нурафшон, кут-баракали, баркамол ва барқарор. Тўй-ҳашамларда, йилнинг маъракаларида эътиборли кишилар, шубҳасиз, қариялардир. Чакалоқларимиз тангаларини кўтарган ҳокимор онахонлар ва уларга қиройли исмлар кўйган мўътабар отахонлар ҳам шу нуруний кексалар! Ширинтой ўғил-қизларимизнинг бруг жақони, севинч ва овуночи ҳам шу меҳрибон кексалар!

Қарияларимизнинг жамиятимизда обрў-эътибор топиб, кўрк бўлиб юришлари биз учун бебаҳо бойлик, катта давлат. Улар билан суҳбатлашганда таскин топади киши, кўнглинг тўқ, димоғинг чоғ бўлиб, қалбинг тоғдек кўтарилиб кетади. Оғир ва мушкул юмушларни бажараётганимизда нуруний сиймоларини эсласек, кучимизга-куч, ғайратимизга-ғайрат қўшилади.

Зеро, отанг боласи бўлма, одам боласи бўл, мақолининг замирида ҳам ҳақиқий инсонпарварлик ҳис-туйғулари етди. Утани билган фарзанд ана сўзини оқлаш учун, ота меҳри олдига таъзим қилиш учун отасини бошида, онасини эса икки кўлида кўтариб юришга интилади. Кексалар қалбини меҳр орфоли билан иситиш, нозик кўнглиларига йўл топиб, уларнинг ҳурмат-эътиборини қозониш ҳар бир ёшнинг фарзандлик бурчи.

Бизнинг жамиятда кексаларга ҳурмат шу қадар юқорикки, улкан аъжуманларимизнинг бирортаси улуг иштирокисиз ўтмайди. Ийиқларимизни очибдиқларни иш уларга топширилади. Ок-соқоллар кенгаши — кексаларимизга бўлган юксак ҳурматнинг амалий ифодасидир. Совет ҳокимиятининг қишқир бидаги бўлиши маҳалла комитетларининг иши қарияларнинг қимматли йўл-йўриқларисиз битмайди.

Жонжон партия ва ҳукуматимиз кексаларнинг жамиятимиз олдидики катта ҳизматларини ҳамиша юксак тақдирлаб, уларга катта ғамхўрлик кўрсатмоқдалар. Ҳурмат-эътиборга сазовор бўлиб келаётган қариялар барча иттифоқлардан тўла баҳраманд бўлишляпти. Республикаимизнинг сўлим жойида — Бўстонлиқ районидики Токсовский посёлкисида меҳнат ва жанг ветеранлари учун ташкил этилган пансионатда ҳар ойда 250 нафар пансионер ва инвалид мириқиб, мазмуни дам олиб кайтмоқда.

Меҳнатнинг — таги роҳат! Қерийб барча қорхона-у, ташкилотларда меҳнат ветеранларини кексалик гаштига — пенсияга тантанали кузатиб қўйиш аниқанага айланган. Яқинда «Ташевмаш» заводига ана шундай унутилмас кечалардан бири бўлиб ўтди. Қирқ йилдан ортик бир заводда муқим ишлаган, кўнлаб шогирдлар етиштирган Ленин ордени кавалерларидан А. Алимухамедов ва Ф. Солихжоевлар пенсияга узатилди. Улар заводни бутунлай тарк этишгани йўқ. Ешларга муроббийлик қилиб, ҳаёт сабогини беришляпти. Октябрь революцияси номли тепловоз-вагон ремонт заводига ва бошқа қорхона, ташкилотларда ҳам меҳнат ветеранларига катта иззат-иқром кўрсатиляпти, улар тантанали равишда пенсияга чиқмоқдалар.

Инсон боласи ота-она меҳрисиз яшай олмайдик! Ота-она ҳар биримиз учун энг азиз, энг мўътабар ва энг улуг зот. Дунёга келган кўннингдан бошинг унча парона бўладиган олий зот — бу она! Қандадан-қанда тунларни мижажа қокмай ўтказган онанинг ёқимтой чекрасини, кў-

ёшдан ҳам ҳароратли ва момикдан ҳам майини кўларини унутиш мумкинми ахир! Аснол Фарзандимнинг қамоли деб, бутун борлигини баҳшида этган ота-онанинг қайноқ меҳри, сермашқат меҳнатини нима билан улчаш ёки тенглаштириш мумкин? Ҳеч нарса билан! Шунинг учун ҳам биз ўзимизни ота-она олдига бир умр қардор, деб ҳисоблаймиз.

Фарзанд эл-юртаг виждонан, садоқат билан хизмат қилиши, ота-онасига фақат раҳмат келтириши, падали бузуқворни фамилиясидагилигини асло унутмаслиги, унинг исми-шарифини ҳалол меҳнат билан оқлаши лозим, Кўча-қўйда маст-аласт бўлиб юрадиган, одамлар дилини огритиб, текканга тегиб, тегмаганга кесак отади-ган, ишда на унмай, на қўнимчи бўлган ноҳобор ва бетавфиқ фарзандлар фақат ота-онасига, қоплаберса, жонжон коллективига лозимат келтиради. Бу ок ювиб, ок тарлаган, атрафида гиритган бўлган онасига, қамоли-истиқболини ўйлаган отасига, ҳунар ва малака ўргатган коллективига ўта ҳурматсизликдир. Ахир, ўгли ёки қизи меҳнатда бахт топиб, қаҳрамон бўлганларнинг ота-оналари фарзандлари билан қанчалар фахрланар юрсалар, безорилик қилган баъзи бир ёшларнинг ота-оналари эса кўпчилик ичда изза бўлиб юрадилар. Тўқлиққа шўхлик қилаётган бундай айрим ёшларнинг танобини тортиб тарбиялаш бутун жамоатчиликнинг жонжон ишидир.

Фарзандлик бурчин виждонан, садоқат билан сийқидилган бажариб, ота-онанин бошига кўтариётган, атрафида парвона бўлиб, ҳурматларини ўрнига қўяётган, кишилар фақат ҳавас билан тилдан қўймайдиган аъжойиб фарзандларимиз кўп. Тошкентнинг Кўча даҳасида 107 ёшли табарруқ Зеби момо Иброҳимова истиқомат қиладилар. Гитлерни босқинчилар бошлаган уруш бу оила учун ҳам қимматга тушди. Момонинг ўғиллари — Абдурусик Ленинград мудоғасида, Абдувалик Курск остонасида қаҳрамонларча ҳалок бўлди. Рашид Жалилов эса қирқ иккинчи йилдан буён ўнг овғида фашист эски парчасини кўтариб юрибди. У ҳозир Октябрь районидики 81-ўрта мактабининг илмий мудири. Зеби момонинг келини Инобат Ғуломова ўттиз йил ёш авлодга таълим-тарбия берди. Ҳозир пенсияда. Унга Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган ўқитувчи деган унвон берилган. «Кексаларга иззат-ҳурмат, ғамхўрлик бўлиш, шунчалик бўларде!» — дейди момо мамун бўлиб. Мўътабар онасини бир юз йигирмага яқин фарзанд, неваря, зара ва чеваранинг меҳр-муҳаббати, иззат-ҳурмати қурашб олган.

Бирок, шундай фарзандлар ҳам борки, уллар ўзларининг муқаддас фарзандлик бурчини унутиб қўйишган. Энг азиз ва меҳрибон ота-оналарига ҳурматсизлик қилаётган ношуд фарзандлар шולי ичидан урмак чиккандек аҳён-аҳёнда учраб туради.

Редакцияга келган бир хатнинг мазмуни билан танишинг: «Ҳурматли редакция! Ешим ҳам бир жойга бориб қолди. Эз ўглини ёмонлашга қандай тили борди экан, деб ўйламанг. Тирпатикон ҳам боласини юмшогмон дейди. На илож, унинг номатлуб хулқ-атвори, бемеҳрилик дилимини каттиқ огритди. Кейинги пайтда ўнга маст бўлиб келадиган одат чиқарди. Оиламизда ором йўқолиди. Келимин уёқда турсин, ок сўт берган онасига-менга ҳам ўширайдиган бўлиб қолди. Зора, шу сўзларимни ўқиб, у э-с-ҳушини йиғиб олса, дейман. Кечирасизлар, исмини чептирмадим, минг қилмас ҳам фарзандим-ку, қўзимнинг ок-у, қораси-ку, ахир! Салом билан Д. Носирхўжаева. Қўқон шаҳри».

Айниқса, ўз дилбандинг дилингни ранжитганидан ёмони йўқ. Бу каби тошмеҳр, оқибатсиз фарзандлар нахотки ўзларининг ноузин хатти-ҳарвақатлари билан ок сўт берган оназорига, меҳри-ғиёсини бағишлаган падалибузуқворига қўрсик қилаётганликларини, уларнинг нозик ва мусоффо қалбларига озор бераётганликларини, одобсизлик қилиб, катта хатога йўл кўяётганликларини чўқур тушуниб етмаслар!

Кексалар ҳам ўз иззатларини билишлари кеврак. Шундай ота-оналар ҳам борки, уллар кексаликка ярашмаган хатти-ҳарвақатлар қилишад—ичкилик ичиб, фарзандлар назаридан қолишад, булар зомонаимизнинг кексалари эмас.

Коммунистик ахлоқ-одоб нормаларини ёшларга тушунтириш, сингдириш, уларни кексаларга иззат-ҳурматда бўлиш руҳида тарбиялаш — буларнинг ҳаммаси катта ва ниҳоятда зарур ижтимоий масалалардир.

Кексалар — хонадонимиз чирғоги ва қувончи, ҳаётимиз ор-номуси, меҳнат коллективларимизнинг фахри! Шундай экан, уларни қадрлайлик, ардоқлайлик, фарзанд сифатида ҳурматларини ҳамиша ва ҳамма ерда ўрнига қўйлайик! Чиндан ҳам кексалар улкан иззат-иқромга, меҳр-муҳаббатга, зур эътиборга сазовор бўлган пририбадвалат кишилардир.

## КПСС XXV СЪЕЗДИ ШАРАФИГА

### ПАХТАКОР ЎРТОҚЛАР!

- Кунлик ўсишда пешқадам бўлаётган Тошкент, Қорақалпоғистон, Андижон ва Жиззах илғорларига тенглашинг!
- Машиналардан унумли фойдаланиб, план топшириқларини тез ва соз бажаришга эришайлик.
- Теримда юксак суръат ва сифат учун курашайлик.

## БЕШ ЙИЛЛИК БАЖАРИЛДИ ШАҲРИСАБЗ

ШАҲРИСАБЗ («Совет Ўзбекистони» муҳбири). Район пахтакорлари долзарб дамларнинг қадрига этиб, пахта теларини кун сайин авж олдиришмоқдалар. Шаҳрисабзлик пахтакорлар мавсум бошидан буюн қабул пунктларига етказиб берган пахта 30 минг тоннадан ошиб кетди. 30 минг тоннадан пахта сотиш бўйича тўққизинчи беш йиллик планини мuddатидан илгари бажардилар.

Райондаги Энгельс номи, Меҳнат Қизил Байроқ ордени Ленин номи, «Социализм», «Партия XX съезди», «Правда» колхозларининг «оқ олтин»

инжодкорлари беш йиллик планини бажарилишига салмомли ҳисса қўшдилар. Бу хўжаликларнинг пахтакорлари шу кунда ўзининг беш йиллик ҳисобига пахта жўнатмоқдалар.

Шаҳрисабз районда «оқ олтин» усталари етиштирилган ҳосили тез суръатлар билан саранжомлаб олиш учун «қўшмача» тадбирлар амалга оширилмоқда. Яна 55 терим машинаси ишга туширилди. Агрегатлар икки сменада юксак унум билан ишлятиляпти. Меҳнатзотларлар учун ҳамма имкониятлар яратилляпти. 500 дан ортик тележка, 15 та авто-

поезд пахта ташишда қатнашляпти.

Район пахтакорлари ҳар кунини йиллик планининг 4 процентини микдорда пахта топширишмоқдалар. Шаҳрисабзликлар кўнла киритган ютуқлар муносиб тақдирланди. Пахтакорлар Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми ва республика Министрлар Советининг қўйма йўли баъроғини кўнга киритдилар.

Шаҳрисабз район деҳқонлари 16 минг гектар майдоннинг ҳар гектаридан 38 центнердан пахта йиғиб-териб олиш, ялли ҳосилни 60 минг тоннага етказиш мажбуриятини олиб меҳнат қилашляпти.

## ПАХТАЧИ

ЗИЕВУДДИН («Совет Ўзбекистони» муҳбири). Пахтачи райони меҳнатчилари КПСС XXV съезди шарофига социалистик мусобақани кучайтириб, пахта тайёрлаш юзасидан тўққизинчи беш йиллик халқ хўжалик планини мuddатидан олдин ошириб бажардилар. Беш йилликда 194 минг 860 тонна пахта тайёрлашнинг кеврак эди. Бугунча бу топшириқ 197 минг 280 тоннага етказилди.

Бу меҳнат ғалабасига райондаги «Коммунизм», Охунбобоев номи, Калинин номи ва Карл Маркс номи колхозлар катта ҳисса қўшди. Ана шу хўжалик-

лар йил бошидан бери ўзининг беш йиллик ҳисобига пахта топширишмоқдалар. Районда ҳар кунини 3 процент атрафида пахта тайёрланмоқда.

Калинин номи колхозининг дондор механизатори, СССР Олий Совети депутати, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Бобошер Шахмиев мавсумда 800 тонна пахта териш ташебуси билан майдонга чиққан эди. У айни кунларда 25 тонна ва ундан ошириб пахта терляпти.

— Районимиз пахтакорлари, — деди район партия комитетининг биринчи секретари, Социалистик

Меҳнат Қаҳрамони Зулайхо Норкулова, — мусобақа байроғини беваланд кўтариб, гектаридан 46 центнердан пахта ҳосили олиш учун курашмоқдалар. Карл Маркс номи колхозининг Қодир Қувондиков, Қаҳор Раҳматов бошлик бригадалари йиллик планини бажариш ерафасида турибди. Ҳар гектар ердан 30 центнердан пахта теририни кўтаришди. Улар яна шунча ҳосил олиш учун ҳарвақат қилмоқдалар. Биз кўнга киритган мусоабанинг мустахкамлаб, якунловчи йил пахта тайёрлаш планини 12 октябрда, социалистик мажбуриятимизни эса 1 ноябрда бажарамиз.

## СССР МУДОФАА МИНИСТРИНИНГ БУЙРУҒИ

1975 йил 26 сентябрь № 230 Москва шаҳри

БЕГЛИЛАНГАН ХИЗМАТ МУДДАТИНИ УТАБ БУЛГАН ҲАРБИЙ ХИЗМАТЧИЛАРНИ 1975 ЙИЛНИНГ НОЯБРЬ—ДЕКАБРИДА ССР ҚУРОЛЛИ КУЧЛАРИ САФИДАН БУШАТИШ ВА ГРАЖДАНЛАРНИ ҲАҚИҚИЙ ҲАРБИЙ ХИЗМАТГА НАВАТДАГИ ҚАҚИРШИ ТЎРТИСИДА

«Умумий ҳарбий мажбурият тўғрисида» ССР Қонунига биноен БУЙРУҒАМ:

1. Ҳақиқий ҳарбий хизмат мuddатлари 1975 йилнинг 1 январига ту-гайдиган ҳарбий хизматчилар 1975 йилнинг ноябрь-декабрида Совет Армияси, Ҳарбий-денгиз флоти, че-гара ва ички қўшинлар сафидан че-гарага бушатилиши.

2. Ушбу буйруқнинг биринчи мод-дасига биноен ҳарбий хизматчилар запаса бўшатилиши муносабати билан чакирик кунига 18 ешга тул-ган, чакирик мuddатини узайтириш ҳўқуқига эга бўлмаган граждандар, шунингдек, чакирик мuddатини узай-тириш мuddати ўтиб кетган катта ёшдаги граждандар Совет Армияси, Ҳарбий-денгиз флоти, чегара ва ич-

ки қўшинлар сафида ҳақиқий ҳар-бий хизматини ўташга чакирлисин.

3. Буйруқ барча роталарда, бата-реяларда, эскадронларда ва кема-лерда эълон қилинсин.

СССР Мудофаа министри Совет Иттифоқи Маршалд А. ГРЕЧКО.

## ҚОРАКЎЛЧИЛАР СИМПОЗИУМИ ТУГАДИ

САМАРКАНД. Бу ерда қоракўлчиликка бағишланган III халқ-эро симпозиум ўз ишчи тамом-лади. Симпозиум ташкилот комитетининг баш секретари Са-марқанд қоракўлчилик илмий-тадқиқот институтининг директо-ри С. Асомовнинг айтишича, ан-жуман катнашчилари қорва-чиликнинг ана шу тармоғини бун-дан буюн ривожлантириш қора-қулчи олимларининг халқро ҳам-корлигини кенгайтириш билан

чамбарчас болглиқдир, деган ақ-дид хулосага келди.

Симпозиум революция жаула-қилди. Бу революцияда, кўнла-дан бундай дейилди: бундан буюн қоракўл қўйла ерсининг турли тиллардаги турлича номла-ри ақоракўл деб аталган ори-нал ном билан алмаштирилиши лозим.

Наватдаги симпозиумни Эрон-да ўтказиш мўлжалланмоқда. (ЎТАГ).

## ДОН—ДАВЛАТГА!

Республикаимиз областларида дон тайёрлашнинг бориши тўғрисида шу йил 27 сентябрда бўлган

МАЪЛУМОТ

Виринчи ступ — мавсум бошидан буюн топширилган дон; учинчи ступ — бир кунда (топшириққа нисбатан процент ҳисобида).

Областлар	Вир кундан	мавсум бошидан	бир кунда	мавсум бошидан
Андижон	3,30	51,54	3,47	19,94
Фарғона	1,75	48,21	1,68	11,44
Қашқадарё	2,51	47,57	2,30	19,87
Бухоро	1,69	40,51	0,58	5,37
Сурхондарё	3,12	39,31	3,87	25,06
Хоразм	2,67	38,95	1,72	13,17
ҚҚАССР	3,36	37,11	2,69	18,51
Наманган	3,00	30,94	3,04	12,16
Самарқанд	2,58	29,01	1,60	7,49
Тошкент	4,51	26,58	5,12	21,77
Жиззах	3,41	18,77	3,78	18,32
Сирдарё	2,13	10,31	2,24	6,32
Республика буйнча:	2,79	36,88	2,70	14,86

Шу жумладан илгичка толали пахта

Областлар	Вир кундан	мавсум бошидан
Наманган	5,32	57,35
Бухоро	2,51	46,82
Қашқадарё	1,77	33,70
Сурхондарё	2,16	31,59
Республика буйнча:	2,15	33,71

## ЎЗБЕКИСТОН БИЛАН ТАНИШМОҚДАЛАР

Осиё ва Африка халқлари Бир-длагли ташкилот кенгаши XII сессиясининг ишида катнашган Жанубий Вьетнам Республикаси делегацияси Ўзбекистон буйлаб қилган сафарини тамомлади. Жанубий Вьетнам Республикаси Му-ваққат революцион ҳўкумати ич-ки ишлар министрининг уринфоси, Жанубий Вьетнам Минлий Озодлик Фронти Марказий Коми-тетининг аъзбси, Жанубий Вьет-нам Республикаси Осиё ва Афри-ка мамлакатлари билан Бирдла-лик комитетининг расис Нгуен Нгон Тхонг делегацияга боши-лик қилди.

Жанубий Вьетнам Республикаси-дан келган меҳмонлар Тошкент ва Фарғона ҳаёти билан таниш-ляпти. (ЎТАГ).



Суратда: 107 ёшли Зеби момо Иброҳимова эвара ва чеваралари даврасида.



Тошкент область Куйи Чирчиқ районидики Ўзбекистон ССР беш йиллик нолми совхозда машина терими кун сайин авж олломоқда. У. Юсупов номли бўлим ишчилари «оқ олтин» хирмонига барана киритиш-моқда. Суратда: илғор механизатор С. Усанов. У мавсумда 170 тон-на пахта теришга сўз берган. Чапдаги суратда машина терими пайтини кўриб турибсиз.

А. Тўраев фотолари.

## МУДДАТИДАН ИЛГАРИ

РСФСР МАРКАЗИЙ СТАТИСТИКА БОШҚАРМАСИННИНГ АХБОРОТИ

Россия Федерацияси саноати-нинг ҳодимлари маҳсулотини ре-ализация қилиш ҳажми ва буюм-ларининг энг муҳим турларини иш-лаб чиқариш юзасидан тўққиз ойлик планини 27 сентябрда мuddатидан илгари бажардилар.

Иттифоқош республикалар Марказий статистика бошқарма-ларининг хабар беришича, Бело-руссия ССР, Ўзбекистон ССР, Қоразистон ССР, Озарбайжон ССР, Тошкентин ССР, Туркменистон ССР ва Қирғизистон ССР саноат норхоналарининг ноллентиялари маҳсулотини реализация қилиш ҳажми ва буюмларининг энг му-ҳим турларидан кўпчилигини иш-лаб чиқариш бўйича тўққиз ой-лик плани мuddатидан илгари бажардилар. (ТАСС).

«Уноқхоэстрой» бирлашмаси-га қарашли ташкилотларнинг кол-лективлари КПСС XXV съездини муносиб кўтиб олиш учун «соци-алистик мусоабани» авж олдириб, нуришлик-монтиаж ишлари тўққиз ойлик планини мuddатидан илгари бажардилар. (ТАСС).

## АНДИЖОНДА БИРИНЧИ

АНДИЖОН, 27 сентябрь. (ЎТАГ муҳбири). Бўз райондаги кўрик ерда жойлашган «Партия XX съезди» колхоз пахтакорла-ри пахта тайёрлаш планини бу-гун Андижон областда биринчи бўлиб бажардилар. Давлатга уч минг тонна «оқ олтин» топши-рилди.

Колхозчилар КПСС XXV съез-ди шарофига мусобақани давом эттириб, йиғин-терим суратла-рини пайсатирмай, ҳар гектар ердан «камада» 45 центнердан «оқ олтин» топширишга аҳд қил-ганлар.

## А. А. ГРОМИКО ПРАГАГА КЕЛДИ

ПРАГА, 27 сентябрь (ТАСС). КПСС Марказий Комитети Сиев-ский бюросининг аъзбси, СССР ташки ишлар министри А. А. Гро-мико ЧКП Марказий Комитети ва СССР ҳўкуматининг тақлифига бичоран расмий дўстлик визити билан бутун Прагага келди.

СССР ва ЧССР давлат байроқ-лари билан безатилган Рузин аэродромда А. А. Громиконинг ЧКП Марказий Комитети Прези-дентининг аъзолари ЧКП Мар-казий Комитетининг секретари-ри В. Бияля, ЧССР ҳўкумати ра-васининг ўринбосари В. Гулло, Ч СР ҳўкуматининг расис Й. Корчак, ЧКП Марказий шақар ко-митетининг биринчи секретари А. Калек, шунингдек ЧССР ташки ишлар министри Б. Хивулек ва бошқа расмий кишилар кўтиб олдилар.

Кўтиб олувчилар орасида СССРнинг ЧСРдаги элчиси В. В. Мақкевич, Чехословакиядаги дило-матия ваколатхоналарининг бошлиқлари бор эди.

# БУГУН — МАШИНАСОЗЛАР КУНИ ЎСИШ ВА УЛГАЙИШ

Барча совет кишилари қатори Ўзбекистон меҳнаткашлари ҳам Батинимиз кудратига кудрат, шижрага-шухрат қўшишда муҳим роль ўйнаётган машинасозларнинг байрагини кенг нишонлашмоқдалар. Маълумки, машинасозлик оғир индустриянинг этакчи тармоқларидан бўлиб, коммунизм моддий-техника базасини яратиб кўп жиҳатдан бу соҳани муваффақиятли ривожлантиришга боғлиқдир.

Иттифоқимиздаги барча машинасозлик корхоналарининг илгор коллективлари сингари Ўзбекистон машинасозлари ҳам КПСС XXIV съезди Директива курсатмаларини ишлаб чиқаришга муваффақиятли татбиқ этиб бориб, ўз байрамларига муносиб совғалар билан келдилар. Уларнинг фидокорона меҳнатлари тўғрисида Ўзбекистон пахтачилиги ва пахта тўзалаш соҳаси учун техника ишлаб чиқаришда СССРда биринчи, йигирув машиналари тайёрлашда иккинчи, кўприксимон кранлар ишлаб чиқаришда эса учинчи ўринга чиқиб олди. Машинасозлик, корхоналаримизда тайёрланаётган маҳсулотларнинг довури мўлжалларидан ҳам ташқарида маълум ва машҳурлар. Ҳозир уларни 90 та чет эл мамлакатига сотиб олмақда.

Ўзбекистон машинасозлари тўққизинчи беш йиллик план-топширликларини муддатидан илгари ошириб бажариш ҳамда КПССнинг булажак XXV съездини муносиб меҳнат совғалари билан кутиб олиш мақсадида бугун куч-гайратларини, билим ва тажрибаларини ишга солимоқдалар. Натигада 1971—1975 йиллар мобайнида машинасозликда меҳнат унумдорлиги 56 процентга ўсди. Махсулот ялли ўсишининг 80 процентига меҳнат унумдорлиги ўсиши ҳисобга эришилди. Масалан, бу йил кучли трансформаторлар ишлаб чиқаришда 1973 йилдагига нисбатан 2,3, компрессорлар — 2,2 баравар, бульдозерлар 3,8 марта кўп, экскаваторлар 140, кимчи асбоб-ускуналари 159, пахта териш машиналари 123, тракторлар 109 процент ишлаб чиқарилади.

Республика машинасозлик корхоналарида тайёрланаётган буюмларнинг сифат кўрсаткичига алоҳида эътибор билан қаралмоқда. Кўпгина илгор коллективларда сифат учун бойдон ишлаб чиқишдан то буюмни тайёрлаб, уни эксплуатацияга топширилгунча бўлган барча ишлар комплексини ўзига қамраб олувчи кичил программаларга айлантирилган. Шу тўғрисида сифат белгиси билан махсулот ишлаб чиқаришдан корхоналарнинг соми йилдан-йилга кўпайиб борапти. Ҳозирги кунда машинасозликнинг 80 хилдан ортиқ махсулотига сифат белгиси берилган. Булар орасида Самарканд лифтсозлик заводининг лифтлари, «Ўзбектекстильмаш» бېлашмасининг ил йигирув машиналари, Андижондаги «Электродвигатель» заводининг буюмлари, «Ташкенткабель» заводининг кабел махсулотлари бор.

Меҳнат унумдорлигини ўстиришчи ишлаб чиқариш механизациялашган, автоматлаштирил-

ган поток линияларини жорий қилмасдан, комплекс механизациялашган ва автоматлаштирилган участкалар ташкил қилмасдан тасаввур этиб бўлмайди. Бунинг яқин тушувчан Ўзбекистон машинасозлари тўққизинчи беш йиллик мобайнида 180 дан ортиқ меҳнатчиликнинг ишларини ишлаб чиқаришга татбиқ этилди. «Таш-чельмаш» заводидан каттик қотишмали металлари фрезерлаш учун ярим автомат-станокли участканинг ташкил қилиниши 250 мм сўм иқтисодий самара берди. Тошкент трактор, агрегат, «Ташсельмаш» заводларида иқтисодлаштирилган ва агрегат станокларнинг ўрнатилиши 300 дан ортиқ малакали ишчини бошқа ишга ўтказиш ҳамда яқин пайтда деталларни қайта ишлаш сифатини яхшилаш имконини берди.

Тўққизинчи беш йилликда республикамизда янгидан тўртта машинасозлик корхонаси: Тошкент заргарлик ва «Лопкопробор» заводлари, Самарканд лифтсозлик ва рўзгорбоп ҳолодильниклар заводлари қурилиб, фойдаланишга топширилди.

Республикамиз машинасозлари қувватлари ишга солиш, махсулот ҳажмининг ошириш, сифатини яхшилаш билан бирга, буюмларнинг янги хилларини ўзлаштиришга ҳам катта эътибор бермоқдалар. Утказилаётган катта техникавий-ташкилий тадбирлар натижасида 1973 йилда «ХН-3,6» маркали тўрт қаторли янги пахта териш машинаси ишлаб чиқарила бошланди. Тошкент трактор заводида ҳозиргига қараганда янада кучли ва янги тракторни ўзлаштириш ишлари поёнига етмоқда. Андижондаги «Электродвигатель» заводи чет элда ишлаб чиқарилаётган энг яхши двигателлардан асло қол-дишмайдиган махсулотларни қўл-лаб тайёрлашга муваффақ бўлди.

Республика машинасозлигининг бундан кейинги тараққиети янада долроқ. У Урта Осиёдаги ишлаб чиқариш кучларининг тараққиёти, халқ ҳўжялигининг барча тармоқларига илмий-техника тараққиётини комплекс жорий этиш, иқтисодий меҳнат унумдорлигининг ўсиши билан ўзвий боғланиши, Республикамаз машинасозлари олдига халқ кўпгина ҳал қилинмаган муаммолар ва аазирлар бор биз барча пахтакор республикаларини пахтачилигини комплекс механизациялашни тугаллаш учун кишлоқ ҳўжялиги машиналари билан тўла-тўқис таъминлашимиз, ирригация тармоқлари қурилиши ва уларни тўзлаб туриш учун машиналар ишлаб чиқаришни кўпайтиришимиз, ностандарт асбоб-ускуналарини ишлаб чиқариш ва уларни марказлашган тартибда ремонт қилиш учун махсус базалар ташкил қилишимиз ҳамда яна кўпгина бошқа проблемаларни ҳал қилишимиз зарур.

Республикада ҳам мамлакатимизнинг барча жойларида бўлгани каби КПСС XXV съезди олди социалистик мусобақаси тобора кизиб бормоқда. Бутун-бутун коллективлар ва ишлаб чиқариш илгорлари тўққизинчи беш

йиллик план-топширликларини ошириб удалаганликлари ҳақида рапорт бериб, республика тўрт илгор ишчисининг ташаббусига қўшилган ҳолда XXV съезд шарафига янги мажбуриятлар қабул қилмоқдалар. Республика машинасозлари икки беш йиллик шахсий топширликларини бажаришга кўйган «Ташсельмаш» заводининг туноқсоз-слесари, Ўзбекистон ССР Олий Совети депутати Маҳмуд Мўйдинов, шу корхонанинг йўналиш-тоқари, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони, КПСС XXIV съезди делегати Борис Ефремов, Тошкент трактор заводи-нинг элэктор пайвандчиси, Меҳнат шўхрати орденли Жигандар Галеевлар билан фахрландилар.

Ўзбекистон машинасозлик корхоналарини ишчилари ва мутахассислари бундан кейин ҳам социалистик мусобақани янада авж олдирилди, КПСС Марказий Комитетининг партияга, совет халқига Мурожаатида, ўрток Л. И. Брежневнинг партия иқтисодий сиебатига доир масалалар ва рўзгорбоп нутқларидан илгари сурилган конкрет вазифаларни амали равишда ҳал этиш учун барча имкониятларини ишга солидилар.

**Т. ОРЕШНИН**,  
Ўзбекистон ССР Министрлар Совети Давлат план комитети машинасозлик бўлимининг инженери.

## Муҳим масалалар нега йиғилишда муҳокама қилинмади! Режалар қозғоғда қолаётганлигига сабаб нима! Ҳўторчилик қачонгача давом этади!

Бригада партия ташкилотининг ҳисобот-сўйлоси йиғилишида доқладига оқориди мазмунда уч савол берилди. Партия ташкилотининг секретари Б. Полвонов саволларга жавоб бериб, партия йиғилишлари ролини ошириш, қабул қилинган қарорлар ва белгиланган режаларнинг бажарилишини таъминлаш, турмуш маданиятини оқсалтириш соҳасида йўл кўйилган камчиликларини эътироф этди. Коммунистларнинг мулоҳаза ва тақлифлари ҳисобот-сўйлос йиғилиши қароғида акс эттирилиши зарурлигини таъкидлади.

Энди уч саволнинг ҳар бирини қисқача эътибор ўтайлик. Биринчи саволда партия йиғилишлари кун тартибин белгилашда бирқаламликка йўл қўйилганлиги, этилган масалалар, жумладан пахта терилиши механизациялаш, ҳосилнинг таннархини кўпайтириш, шунингдек, коммунистик тарбия ва элқоқ доир масалалар йиғилишда бирон марта муҳокама қилинмаганлиги кўрсатиб ўтилди.

Дарҳақиқат, партия йиғилишлари чинқам тарбия мактаби даражасига қўйилмаган. Йиғилишларда ҳадеб масумий характердаги ҳўжяли маълумотлар муҳокама қилинмади. Ташкилот ҳисоботи 13 коммунистнинг кўпчилиги суқ сақлашда, ҳар вақт икки-уч доимий нотик сўзга чиқди. Қабул қилинган қарорларнинг бажарилиши илчил назорат қилиб борилмади.

Тўғри, бригадада пахта ҳосил-

# ПАРТИЯ ТУРМУШИ: ҲИСОБОТ ВА САЙЛОВЛАР МАСЪУЛИЯТСИЗЛИК ОҚИБАТИ

дорлиги чакки эмас. Утган йили 80 гектар майдоннинг ҳар гектаридан 42 центнердан ҳосил етиштирилди. Аммо, пахтанинг таннархи ошиб борапти, бир центнер пахта етиштиришга 37 сўм сарфланганлигини айтиш қифол. Бунинг сабаби равшан. Пахта етиштириш жараёнини, айниқса, терилиш механизациялаш даражаси паст. Утган йили етиштирилган 336 тонна ҳосилнинг фақат 142 тоннаси машинада терилиб, белгиланган план бажарилиди. Область ҳўжялигида ялли ҳосилнинг 70-80 процентини машинада териб олаётган бригадалар бор. Нега бу бригадада механизацияга кенг йўл очиб берилмади?

КПСС аъзоси, механизатор Янгибўй Жўманов ўз сўзида бунинг сабабини айтиб берди: «Колхозимизда комплекс механизацияни жорий этиш ҳақида қанч кўп-у, амалий иш ош. Теримни механизациялаш учун аввал кичик қарталарни йўқотиш, далаларни текшириш ва йириқлаштириш керак. Техника бор, маблағ етарли. Лекин, муҳим ишга эътибор етишмаптир. Бу соҳада партия ташкилоти етакчилик қилиши, ком-

мунистлар комплекс механизациялашда байроқдор бўлишлари керак. Иккинчи саволнинг берилиши ҳам тасодифий эмас, албатта. Қабул қилинган муҳим қарорлар ва режалар бажан қозғоғда қолиб кетишида тилга олинди, амалда эса бу ишга хануз қирқилмаган. Колхозчиларга маъийи ҳизмат кўрсатишни яхшилаш борасида амалий иш кам. Ташвиқот ва тарғибот ишлари қозғоғда қолиб кетди. Агитаторларнинг ҳисоботи партия ташкилотларида эшитилмади. Кинофильмлар ахён-ахён-дагина намойиш қилинди. Йиғилиш-теримнинг ҳозирги долзарб кунларида иссиқ оғват ташкил этилмаган, болалар боқчаси тузуқ ҳизмат кўрсатмаптир.

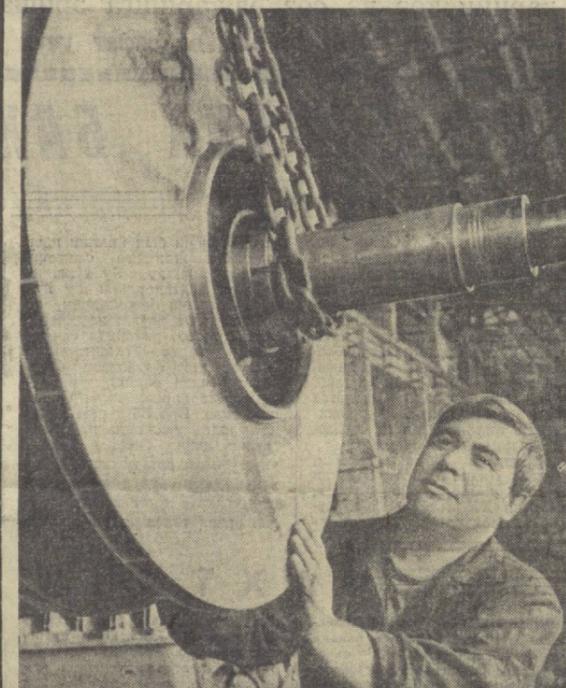
Колхозимиз правлениеси ва партия комитетининг йиғим-теримини ўтказиш юзасидан белгиланган тадбирларни район партия комитети маъқуллаб қарор қабул қилган эди. Ана шу муҳим тадбирлар тўла-тўқис амалга оширилмаптир. Бунинг учун биз, коммунистлар биринчи навбатда жавоб беришимиз керак, — деди

ўз сўзида бригада аъзоси Собир Рўзиматов. У социалистик мусобақани ташкил қилиш ва терим сўрватини ошириш юзасидан ўз тақлифларини ўртага қўйди.

КПСС аъзоси, механизатор Раҳима Отажонов бригада аъзолари халқ ҳам эски кишлоқларда яшаётганлигини, бу ҳол турмуш маданиятини юксалтириш тўғрисида бўлаётганлигини кўрсатиб ўтди, партия ташкилотининг эътиборини ҳўторчиликни тугатиш билан боғлиқ бир қатор масалаларга қаратди. Коммунист Бика Авазова партия сифини муносиб кишилар ҳисобига ўстириш ва партиявий топшириқлар ижроси устидан назоратни кучайтириш зарурлиги ҳақида тўхтади. Ҳисобот даврида фақат бир киши — механизатор Наримон Отажонов КПСС аъзоллигига кандидатликка қабул қилинган. Ҳолбуки, унга ўхшаш ишлаб чиқариш илгорлари, партия сифига муносиб актив кишилар бригадада кўп.

Колхоз партия комитети секретари М. Самандаров, правление раиси А. Худойбердиев, йиғилишда иштирок этиб, коммунистларнинг эътиборга олинишини таъкидлади. Механизатор О. Олломов бригада партия ташкилоти секретарлигига сайланди. Урганчи районидаги «Пахтакор» колхоз 16-бригадада партия ташкилотининг ҳисобот-сўйлоси йиғилиши КПСС XXV съездини муносиб кутуб олишида коммунистларнинг активлигини янада ошириш шўри остида ўтди.

**Ф. ЗОХИДОВ**,  
«Совет Ўзбекистони» мухбири.



«Ўзбекинмаш» заводидан КПСС XXV съездини муносиб меҳнат совғалари билан кутиб олиш ҳаракати кундан-кунга авж олмақда. Партия съезди шарафига корхонада давом этаётган зарбдор меҳнат уи кунлиларида Д. Фафоров бошлиқ бригада ишчилари оқсан иур-сатинчларга эришиб, социалистик мусобақада пешқадамлик қилаётлар. Бу бригада шу кунларда 1975 йил ҳисобига махсулот тайёрламоқда. Суратда: бригада бошлиғи Д. Фафоров. В. Сироткин фотоси.

## «СОЮЗ — АПОЛЛОН» ЭКИПАЖЛАРИ КИЕВДА

КИЕВ. (ТАСС махсус мухбирлари А. Григорьев, Н. Железова). Америкалик астронавтар мамлакатимизга меҳмон бўлиб келганга бир ҳафта бўлди. Улар Совет Иттифоқидан Аўстлари — калклар «Союз — Аполлон» экипажининг аъзолари билан бирга Совет Иттифоқи бўйлаб ўзига ҳок фахрли сафар қилишлар.

Америкалик астронавтар ва совет космонавтарлари Киев билан танишиш иккинчи кунини Мангул шон-шўхрати паркига боришдан бошладилар. Днепр дарёсининг ҳушманзаро шу тик жойида йиғирма олти метри гранит монумент ўрнатилган бўлиб, унинг пойига Номалъум солдат ҳоки дафи этилган. Космос қаҳрамонлари ўз Ватанининг озодини ва мустақиллиги деб, инсониятнинг саводатли келажиги деб фашизмга қарши олиб боришдан жангларда ҳалок бўлган қаҳрамонлар хотирасини бир дақиқа суқат саклаб чўқур ҳўрмат-эътиром билан эслайдилар.

Космоснинг мард фазогирлари Номалъум солдат қабрига қўй-

ган гулчамбарга: «Союз ва «Аполлон» космик кемаларининг экипажларидан Номалъум солдатга деган лақаб эътилди. Совет космонавтарларини тайёрлаш раҳбари ССРнинг космонавт учувчиси В. А. Шаталов, АҚШ аэронавтика ва космик фазони тедқиқ этиш миллий бошқармасида «Союз-Аполлон» программасининг маъсўл ҳодим Ч. Ли, НАСА ҳўзуридаги жамоатчиликка индустрия хизматининг раҳбари Д. Донелли улар билан бирга бўлдилар.

Шундан сўнг меҳмонлар шаҳар бўйлаб сайр қилдилар. Улар Украинани пойтанишнинг янги қурилишларини бориб кўрдилар, Киев-Львовский давлат тарихий маърузи музей қўриқонасида бўлиб, тарихий қимматбаҳо буюмлар ҳамда халқ санъати ва декоратив санъат музейларининг экспозицияларини билан танидилар.

Тушдан сўнг Украина ССР Фанлар академиясининг Е. О. Патон номи электр пайвандлаш институтида бўлган учрашув ўзига ҳосиллиги симпозиумга айланиб кетди.

## Ўзбекистон Бўйлаб...

ҚУРИЛИШ МАЙДОНЛАРИДАН ХАВАРЛАР

### ТОШКЕНТ

«Главташкентстрой» қурилиш-монтаж ташкилотларида КПСС XXV съездини муносиб кутиб олиш учун социалистик мусобақа қизиб юборилган. 11-«Висотстрой» трестига қарашли 17-қурилиш бошқармаси бу мусобақада қувонarli ватанджларини кўлга киритмоқда.

Бошқармани Ленин орденли З. Нигматжонов етакчилигидаги бригадас Луначарский шоссесига олти қаватли бинони барпо этмоқда. Меҳнатсевар бинокорлар бино корпусини муддатидан илгари қуриб, оёстафани пудратчи ташкилотларга топширишди.

Пойтахтининг Пушкин номи кўчаси кун сайин сўзлашмоқ бормоқда. Яқинда яна бир тўққиз қаватли уй-ҳўй биноси унинг ҳўсига ҳўс қўшади. 126 квартиралли бинони 159-қурилиш трестига қарашли 10-бошқарма бинокорлари барпо этишмоқда. В. Ремнев етакчилигидаги комплекс бригада аъзолари бинонинг пойдеворини муддатидан илгари ўрнатилганга сўз беришган. Ҳозир бу ишлар тез ва соз бажариламоқда.

Партияимизнинг XXV съезди шарафига ўтказилаётган социалистик мусобақада актив иштирок этаётган қурувчилар сентябрь ойида меҳнат унумдорлигини 1,5 процент ошириб, қўшнча 12 минг сўмлик қурилиш-монтаж ишларини бажаришга сўз беришган.

### ЖИЗЗАХ

Мирзачўл районидан К. К. Рокоссовский номи совхоз поёлиёнада дастлавл уй-ҳўйлар қад ростлади. Уларни «Ярлар совхозострой» трестига қарашли 10-қўчма механизациялашган колхоз коллектив қуриб фойдаланишга топшириди.

### СИРДАРЕ

«Голсовхозремстрой» трестини коллектив беш йиллик бонидан бўён пландан ташқари 100 минг сўмлик қурилиш-ремонт ишларини бажарди. Шундан қилиб, коллективнинг социалистик мажбуриятини асосий ваазифаларидан бири муваффақиятли бажарилади.

Қуриш ердаги совхозларда 328 километр узунликдаги электр, 569 километр узунликдаги алоқа диниялари, 2 миң номера мўлжалланган автомат телефон станцияси фойдаланишга топширилди.

Йил охиригача яна 3 минг сўмлик ремонт-қурилиш ишларини адо этишимиз — коллективнинг аҳди ана шундай.

Сирдарё ГРЭС\* биринчи навбати бош корпусини йиғиш ишлари муддатидан икки ой олдин тамомланди. Бу ишда Р. Шарипов, А. Вепрешев бошлиқ бригадалар самаралли меҳнатлари билан бошқаларга ўрива бўлишди. КПСС XXV съезди шарафига мусобақани қизитиш боғрған «Ўзбекгидроэнергоонтаж» участкасининг коллективни ана шундай муваффақиятини кўлга киритди.

Стандия бунёдкорлари айил қунардан сўрватини бўшатишга ишламоқдалар. Улар планга қўшнча тўртинчи энергетик блокни Улуғ Октябрь байра мигача ишга туширишга сўз беришган. Бу блок 300 минг киловатт қувватга эга бўлади.

## ОММАВИЙ ИШЛАР ВА ХАТЛАР БЎЛИМИДА

### редакция почтасида

«Совет Ўзбекистони»га неча 50 га яқин хат, тўртта фотосурат келди. Газетхонларнинг хат-хабарларида пахта маҳди кўприк қаламга олинди.

### СОДАА, ҚУЛАЙ ВА УНУМЛИ

ДИҚҚАТ, ЯНГИЛИК!

Республикамиз пахтакорлари йил сайин пахтадан юқори ҳосил олаётлар. Ҳўсига яраша пахта тўзлаш корхоналари қуввати ҳам ошиб борапти. Етиштирилган мўл ҳосилни вақтида ва сифатли қайта ишламоқдалар. Ана шу қайта ишлаш жараёнида қўлаб ифлотчилик, намлик ва ҳар хил чанг зарарчалари ажралиб чиқяпти.

даги чангларни ушлашда анча қулайлиқ туғдирмақда.

Аппаратнинг биринчи қисмида оддий ЦП-3 ва ЦП-4 циклонлари ердимида йирик чанг зарарчалар ушлади. Иккинчи қисмида чангли ҳаво юқори даражани нам ҳаво ердимида филтрланди. Иш жараёнида аппарат қисмларига қисилган ҳаво ердимида интенси равишда сув берилади. Иш бу усулда бажариладган таннарх арзонга тушади ва электр энергия кам сарфланади. Аппарат Қўқон, Қува, «Ўзбекистон» ва Тошқоқ пахта тўзлаш заводларида яхши самаралар берипти. Мутахассисларнинг фикрича, бу чанг ушлагичлар қулай, содда, чидамли бўлиб, олдингиларига нисбатан 99-99,5 процент самаралидир.

**Ш. АБДУЛАЗИЗОВ**,  
Фарғона область пахта тўзлаш трестининг лаборатория бошлиғи, техника фанлари кандидати.

## СОВЕТ КИШИСИНING ФАЗИЛАТИ

### ТОПИЛМА КРАСНОДАРГА ЖЎНАТИЛДИ

Шахсий пенсионер Зайниддин апа Ҳабдуллаев бул илгаридада пойтахтимизга замонавий томола қилишни яқин ирғиди. Шундай сайрларнинг бирида Б-трөллейбузга чиқди. Одам галкузи. Кимдир отахонга мой бўлптиди. Унинг оёғи остида қандайдир дафтарча ётарди. Қўлига олиб, очиб қара са — пенсия дафтарчаси. Унда краснодарлик И. Колеснико—Тел-

Гаетхон Р. Отажонов Шовот райониданги «Правда» колхозининг теримчилари тўғрисида. С. Мўйдинов Андижон райониданги Дзержинский номи колхоз теримчилари ҳақида хат-хабарлар юборишган. Риштонлик Н. Ортинчи, қувалик Р. Яўлоев, боғотлик С. Абдуллаев, пахтачиллик В. Шамсиевлар ҳам пахта

решенио фамилияси қайд этилган. Дафтарчи ичидан 375 сўм пул кам қилиб қолди.

Зайниддин апа ўйлаб ўтирмай пулни Тошкент шаҳар милициясининг навбатчиси М. Туреуновга топширди. Топилма дарҳол Краснодарга жўнатилди.

**А. НАБИХУНАЕВ**,  
«Совет Ўзбекистони» штатсиз мухбири.

та йиғим-терим илгорларини қаламга олишди. Тошкентлик М. Садров, қашқадарлик Р. Муродов, сирдарёлик Д. Едгоров, бўҳорлик Н. Қўдратов, фарғоналик М. Мирзаалимов, ҳоразмлик С. Наммев, андижонлик А. Тўйиурдов ўртоқлар юборган маъи шўҳрларда пахта маҳди қаламга олинди.

# САФАРБАРЛИК СУСТ БЎЛГАЧ...

Шўрчи Сурхон водийсидати энг йирик пахтакор район ҳисобланади. Район меҳнаткашларини тўққизинчи беш йилликнинг ҳаёвдорини йилда ола-Ватанга оморларига 100.000 тонна «оқ олтин» тўқиб мажбуриятини оғандар. Беловиб далаларда ана шу юксак мажбуриятни қоплайдиган даражада мўл-кўл ҳосил этишгирлиди. Бирок, мавжуд ҳосилни қисқа муддатларда йиғиб-териб олиш ва давлатга топириш ишларида сусткашлик ҳукм сурмоқда. Бу ерда 25 сентябрда 25.889 тонна пахта тайёрланди, йиллик планга арванг 32 процент бажарилди. Ўтган йилнинг шу даврида эса 35.103 тонна пахта тайёрланди, йиллик планга 45,12 процент эди. Екин, район хўжалиқлари ўтган йилнинг шу куниндагина нисбатан 9.214 тонна ҳам пахта тайёрлаб, бутдурганда 13 процент орта қилиб кетди. Ишчи кучлари ва техника воситалари етарли бўлишига қарамай кунлик ўсиш 2,5-3 процентдан ошмапти.

Биз бундай қоқликнинг сабабларини билмоқ учун район хўжалиқларида бўлганларни ачинаради фактларга диққат қилишимиз. Қандайдир Чоршамбоев рач бўлган Киров номи колхоз районда энг юқори ҳосилни хўжалиқлардан бири. Аммо, бу ерда ҳозирги долзарб ва нисбатан кунларнинг ташвиш сезилмапти. Иккида колхоз бош экономисти Урол Пардаев билан суҳбатлашамиз:

— Пахта майдонини неча гектар, мажбурият қанча тонна?

— Майдонини 1260 гектар, мажбурият гектардан 55 центнер бўлса керак...

— Бу жуда баландуку.

— Е бўлмаса, 50 центнермикан.

— Тўғрисики айтинг, бу йил қанча тонна пахта сотишга аҳд қилгансизлар?

— Нега барги тўқилмаган майдонга машина солидиз?

— Раҳбарлар мажбур қилишди. Шу пайт пастлаб келадиган самолёт тепанидан дори сочиб ўтди.

— Шу билан учинчи марта дори сепилмаси, барги тўқилмаси нима қилайлик, — дейди зорлиқ бригадир.

Колхознинг ҳамма бригадаларида ҳам аҳвол шундай. Машина терими ўтказилганда карта четларида йўлаклар йўқ, терилган пахта бункердан тележкага эмас, балки тўғридан-тўғри хомоийиқ деб номланган ерга тўғроқ ва ҳас-қўлар устига ағдарилади. Хўжалик ихтиёрида 23 та терим агрегатидан 14 таси ишга солиниб, 24 сентябр кун 67 тонна пахта терди. Екин ҳар бир машинанинг ўртача меҳнат унумдорлиги 4,7 тоннани ташкил этди. Колхозда эса тайёр майдон йўқ, баҳовани билан ерда кунлик ўсиш 2,5 процентдан ошмапти. Ҳозиргача ҳаммаси бўлиб йиллик планининг учдан бири миқдорини пахта тайёрлади. Машина терими плани эса арванг 9 процент удаланди.

Хўжалиқда кўл терими ҳам ёмон ташкил этилган. График бўлиб теримда 1400 киши қатнашиб, ҳар кун 85-100 тонна пахта териб керак бўлгани ҳолда, 1300—1350 киши иштирок этиб, 68-70 тонна пахта терилгати. Ҳар бир кишининг кунлик терим нор-

масан 70 килограмм қилиб беағизланган-у, лекин уларнинг терган пахтаси ўртача 50 килограммдан ошмапти.

Хўш, районнинг бошқа хўжалиқларида аҳвол қандай? Очинини айтганда, ҳамма жойда ҳам беағизлик, бебарворлик, ўзибўларчилик, консерватизм қабириятлари ҳукм сурмоқда. Масалан, Охунбоев номи, Энгелис номи, «Оқ олтин», «Октябрь 30 йиллик», Калинин номи, Иданов номи колхозларининг раҳбарлари Хайитали Маматқуллов, Солиа Хўжакелиев, Қўчар Олломурад, Мамашукур Усмонов, Абдумўмин Шералиев, Юсуф Соатов ўртоқлар ҳам турли-туман асосиз баҳона, вақарсонларини рўқиб қилиб, дефолтларини кеңиктариб юборганлари етмаётгандек, эндиликда мавжуд машиналарини тевроқ ишга солиш ҳам ҳийла-найрағ ишлатилган. Дефолтларнинг кам дозиде солиб сепатланганлар сабабли гўза барглари тўқилмапти. «Хали ҳосил тўта ишчи етирма йўқ» баҳовани билан айри-ношуд ва масъулиятсиз раҳбарлар пайкаллари суя қўйиб, «зағори кема»ларнинг ишлашига имконият бермаптилар.

Шу сабабли ҳам юқорида айтган хўжалиқларда ҳозиргача йиллик пахта тайёрлаш плани бори-йўри 30 процент атрофида бажарилди. Кунлик ўсиш эса 2-2,5 процентдан ошмапти. Бу колхозлар ихтиёридаги терим машиналарининг яридан кўпи ҳа-нузгача ишлатилмай турибди. Ма-

салан, Иданов номи колхоздаги 48 та машинадан 31 таси, Охунбоев номи колхоздаги 37 агрегатдан 34 таси, «Оқ олтин» колхоздаги 16 та «зағори кема»дан 12 таси ҳозиргача қанталарниқ турибди. Машина номи колхозда 19 та машинадан шу кунгача бирортаси ҳам пайкал оралаган эмас.

Хўш, ана шу хўжалиқлар раҳбарларини консерватор деб ата-сак хато бўлмас. Аслини олганда мана шундай ишчин консерваторлар терим суръатининг кескин кўтарилишига тўғноқ бўлиб, районнинг оёғига осилиб ётишди.

Шу сабабли ҳам райондаги 464 та терим машинадан 25 сентябр-гача бори-йўри 246 таси теримга тушди. Қолган 218 та машина эса қанталарниқ турибди. Шу нарса айниқса афсусландиргани, район «Узсельхозтехника» бирлашмасининг бошлиғи Раҳим Ойбергеленин айб билан 51 та терим машинани шу пайгача ремонт қилинмапти. Теримда қатнашаётган машиналарнинг меҳнат унумдорлиги жуда паст, ўрта ҳисобда ҳар бир агрегат билан кунига 4,2 тонна пахта терилгати, холос. Район хўжалиқларида атиги 6135 тонна пахта бункерлардан тўқилди, бу соҳадаги план эди 14,96 процент удаланди.

Район марказида, ишчилар посёлкаларида ҳам сафарбарлик сезилмапти. Ердамчи-мадакорларни жойларга жўнатиш, ҳашарчилар ишини ташкил этиш, уларга

моддий-маиший шароит яратиб қабил муҳим ишлар район иқтисод комитети раиси Холатбек Вегматов ва район қишлоқ хўжалиқ бошқармасининг бошлиғи Қўрбон Вегмуродов ўртоқлар зиммасига юклатилган эди. Аммо бу иш ҳам қўнғидагидек ташкил этилмади. Графикка асосан район маркази ва Қумўўғорон посёласиданги ишчи ва хизматчилардан 5721 ҳашарчи теримга сафарбар этилиб, кунига улари кун билан 300 тоннадан ортиқ пахта тайёрлашни кўзда тутилган. Амалда эса 450-500 ҳашарчи теримда қатнашиб, 15-20 тонна пахта терилгати. Ҳар бир теримчи терган пахта 35-36 килограммдан ошмапти.

Район партия, совет ташкилотлари тасдиқлаган графикка кўра шу неча-кундузда кўл теримда 26 миң киши қатнашиши лозим. Аммо, ҳар кун этак боилаб, пахта тараётганлар соин 23 миң кишининг қаердалиғини эса ҳеч қим билмайди. Қўл теримда қатнашаётган одамларнинг учдан икки қисми кундулик нормаларини бажармайдилар.

Ўтган тақриб ва билмига эга бўлган Социалистик Меҳнат Қўрғонининг айб билан 51 та терим машинани шу пайгача ремонт қилинмапти. Теримда қатнашаётган машиналарнинг меҳнат унумдорлиги жуда паст, ўрта ҳисобда ҳар бир агрегат билан кунига 4,2 тонна пахта терилгати, холос. Район хўжалиқларида атиги 6135 тонна пахта бункерлардан тўқилди, бу соҳадаги план эди 14,96 процент удаланди.

Район марказида, ишчилар посёлкаларида ҳам сафарбарлик сезилмапти. Ердамчи-мадакорларни жойларга жўнатиш, ҳашарчилар ишини ташкил этиш, уларга

## МАТБУОТ КОНФЕРЕНЦИЯСИ

ҚАРШИ («Совет Ўзбекистони мухбиридан»). Қашқадарё область партия комитети КПСС Марказий Комитетининг «КПСС XXV съездини муносиб кутиб олиш учун социалистик мусобақа ўтказиш тўғрисидаги қарори муносибати билан бу ерда матбуот, радио ва телевидение қодимлари олдига турган вазифаларга бағишланган матбуот конференцияси ўтказди. Матбуот конференциясида республика газеталари, телевидение ва радиосининг мухбирлари, область ва район газеталарининг вакиллари, маҳаллий радио комитет ходимлари иштирок этидилар.

Матбуот конференциясида область партия комитетининг биринчи секретари Р. Гойбобов областда саноат, қишлоқ хўжалиғи ва бошқа тармоқларни ривожлантириш ҳамда Қарши даштини ўзлаштириш борасида қилинган ишлар тўғрисида батафсил гапириб берди. Қашқадарё области меҳнаткашларини тўққизинчи беш йиллик топириқларини бажариш ва КПСС XXV съездини муносиб тўхталар билан кутиб олиш учун олдига бораётган улкан ишларга тўхталди. Журналистларнинг саволларига жавоб берди.

П. ГАДОВЕВ.

А. ХАЛИЛОВ,  
«Совет Ўзбекистони» мухбири.

## ПАХТАЗОРЛАРДАН ДАРАКЛАР

НИШОН. Карл Маркс номи совхоз заршуносари Бу йилги об-ҳаво қийинчиликлари ҳамда сув танқислигини маддондор енгил, катта майдонларда мўл ҳосил этишгирдилар. Яқунловчи йилда она-Ватанга 6 миң тонна дур етказиб бериш мўлжалланган. Совхозда пахта йиғим-терими оммавий тус олдди. Этиштирилган ҳосилнинг 4 миң тоннаси «зағори кема»ларда териб олинди. Шу кунларда механизаторлар ўртасида социалистик мусобақа янада қизибди юборилди. Мавсумда 200-250 тоннадан пахта териб мажбуриятини олган С. Жабборов, Ж. Жўраев, Ш. Примов сингари механизаторлар кунига хирмонга 6-7 тоннадан пахта тўқиништи. Натижда қабул пунктларига социалистик мажбуриятнинг 4-5 проценти миқдориде пахта етказиб берилмоқда.

Шу райондаги «Пахтакор» совхозида ҳам пахта йиғим-терими кизгин давом этмоқда. Кўннинг килограммчилар сари кун сайин ошмапти. Х. Давронова, М. Гуломов, Р. Чилиева сингарилар кунига 250-300 килограммдан пахта териб, хирмонга барака киритиш-япти.

Х. НАЗАРОВ,  
Ж. ХАМРОЕВ.

## БУХОРО. «Бухоро» колхозида

Олия Ражабовани кўннинг килограмми терими сифатида номини ҳурмат билан тўғта олишди. Чиндан ҳам шундай. У Социалистик Меҳнат Қўрғонини Марзулла Ашуров бошлиқ бригадарида шу кунгача 4 миң килограммдан ошириб пахта терди. Қўрғонини бошлиқ бригада пахтакорларини йиллик плани бажариш арасида. Хўжалиқда бундай чевар теримчилар ва пешкадам бригадалар ачинарга бор.

Ж. ЙУЛДОШЕВ.

## ОҚДАРЕ. Гектардан 45 центнердан хирмон кўтарамиз!

«Партия XXII съездини колхоз дехконларининг бу йилги ишлари ана шундай. Колхозда 870 гектар майдонда мўл пахта ҳосили этиштирилди. Бир томондан «зағори кема» капиталлари, Бир томондан пешкадам теримчилар юксак унум билан ишлаб, хирмонга барака киритмоқдалар. Ҳар кун давлатга социалистик мажбуриятнинг 3-4 проценти миқдориде пахта топшириляпти.

Шунингдек райондаги «Ўзбекистон», «Дехбод», «Оқдарё» совхозларида ҳам пахта йиғим-терими кизгин тус олган.

С. ХўЖАЕВ,  
«Совет Ўзбекистони» штатсиз мухбири.

## ОХУНБОЕВ. Бозор Бакиров бошлиқ бригада

Ленин номи колхозда 50 центнерчилик ҳаракати қўрилган. 100 гектар майдонда олтин мажбуриятни қоплайдиган даражада мўл пахта ҳосили этиштирилди. Бригада йиллик плани 5 октябрга, социалистик мажбуриятни эса 25 октябрга бажариш учун курашмоқда. Бригадада Х. Юнусова, Т. Ахмедова, М. Ахмедалиева, Ф. Кенжаева сингари теримчиларнинг ҳар бири кунига 160-200 килограммдан дур териб, хирмонга барака киритмоқдалар.

С. АСКАРОВ.

ХУЖАБОД. Бу йил районда 50 центнерчилик ҳаракати бошланганида «Партия XXI съездини колхозининг Илалбой Абдурақмонов бошлиқ бригадаси пахтакорларни ҳам бу ташаббус биринчилар қаторида қўшилди. Ақд-га вафо — мардини иш. Улар мавжуд майдонлардаги ҳосилни йиғиб-териб олишга енача барвақ кирдирилди. Бригадаваро мусобақада байроқдо бўлмоқдалар. Ўтган йи кунинда бу Бригада район партия комитетининг кўчме Қизил бағроғини олмиш мусобақа бўлди. Бригада бошлиғи эса «Йўлдош» энгил атомашиниси билан муқофоланди.

У. ФАЛЛОВ.

# Оламда нима гап

## МИЛЛИЙ ИНОҚЛИК АНГОЛАДАГИ АҲВОЛ

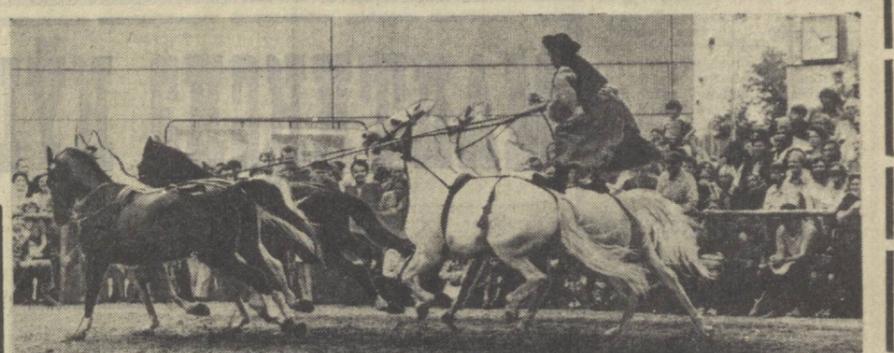
ЛУАНДА. 26 сентябрь. (ТАСС). Анголадаги вазият ҳақом мураккаб ва оғир бўлиб турибди. Ангола озодини халқ ҳаракати (МПЛА) қуролли қўрғонини мамлакат территориясининг учдан икки қисмини назорат қилиб турибди. Аммо ташки қилардан мадад олаётган бошқа ички ташкилот отрядлари Ангола мураккаб аҳволни ўзлаштириш арасида қатнашиб келишмоқда. Ушунга алоқадор раҳбарларнинг айтишича, Анголадаги аҳволнинг кескинлашгани билан ФНЛА отрядлари пойтахтдан 50 километр наридан Қашиту шаҳрини яна босиб олишга муваффақ бўлишди. Ҳозирги вақтда шу манзилгоҳнинг теварак атрофларида МПЛА билан ФНЛА қўшинлари ўртасида шиддатли жанглар давом этмоқда.

Маҳаллий матбуотнинг хабар қилишича, Заирнинг Анголадаги чегарадош районларида тўлаб қўйилган Заир қўшинлари мамлакатда бостириб киришига шайланиб турибди. Қиёбати райондаги марказий фронтда ҳам МПЛА бўлимайлари билан ФНЛА отрядлари бирлашган отрядлари ўртасида жанглар давом этмоқда.

Мамлакат пойтахти—МПЛА назорати остидаги Луанда шаҳрида аҳвол нормал эга солинди. Магазинлар, кафелар ва ресторонолар очилди, бозорлар ва коммунал-маиший муассасалар ишлаб турибди. Шаҳар озиқ-овқат билан ва бошқа энг зарур моллар билан узлуксиз таъминланмоқда. Шаҳардаги ҳамма матмурий вазибаларини муваққат ҳукуматлари МПЛА вакиллари бажариб туришди. МПЛА раҳбарлари саноат корхоналарини иш-ини қўлга қўйишга алоқадор эълонлар бермоқдалар. Ангола насаба союзнларининг кўмағи билан МПЛА корхоналардаги реакцион унсурлар қаршиликни барбод этди.

Янги тузилган ишчилар комитетлари корхоналарини бошқаришга ўз зиммаларига олдилар.

ПАРИЖ. 26 сентябрь. (ТАСС). Кеча Заир қўшинлари Ангола чегарасини бузиб ўтиб, Луанда вилоятига кирдилар. Франс Пресс агентлигининг мухбири Ангола пойтахти—Луандада эълон қилинган расмий ахборотга асосланиб шу ҳақда хабар берди.



ВЕНГРИЯ. Будапешта анъанавий қишлоқ хўжалиғи ва озиқ-овқат саноати Умувенгрия йўғзамаси ўтказилди. Кўғғазмада бу тармоқларда халқ ҳоқимияти йиллардан мамлакат эришган ютуқлар намоиш этилди. Суратда: венгер йилдинларининг фахри бўлган отлар.

## ТЕЛЕТАЙП ДЕНТАСДАН

ПАРИЖ. «Юманите» газетаси бундай деб ёзди: «Испан ва танпарларнинг ҳаётини кутназиб қолмоқ учун бир дақиқа ҳам вақтинги бўлмагани керак. Мадрид ва Барселона ҳарбий губернаторлари бу ватанпарлардан олти кишига чиқарилган уни хуқимини ҳозирдақ тасдиқлашди». Газета француз меҳнатчиларига, ҳоқимият билан барча кишиларга мурожаат қилиб, улари испан антифашистлари билан бирдамлик ҳаракатларини мустахкамлашга, намоишлар ўтказишга ва Испаниядаги репрессияларга қарши норозилик билдиришга, ўлим ҳуқими беқор этилишини талаб қилиб, испан маъмурига хат ва телеграммалар юборишга қариради.

НЬЮ-ЙОРК. Американинги таъинлаб юристи, юстиция министрининг ердэмчиси Ричард Торнберг Пенсильвания штатидаги Питтсбург шаҳрида нутқ сузлаб, АҚШда ўқ отиш қуролини тарқатиш устидан тевроқ назорат ўрнатилга даъват этди.

ЯКИНДА Невада штатидаги Феллон шаҳрида АҚШ ҳарбий ҳаво кучларининг «F-4» реактив қишқирчи самолёт ишга қўлаб тушди. Самолёт машқ парвози қилган эди.

ДЕХЛИ. Тамилнада штатидаги Ченгал давлат уруғчилиги фермаси Хиндистонда катта шухрат қозонди. Мамлакатда энг яхши фермалардан бири ҳисобланган бу ерда қишқирчи узон қишлоқлардан, қишқирчи район ва штатларда хўжалиқини юғзишнинг ўғғаммоқ учун деҳконлар кеңиб турибди.

СССРнинг кўмағи билан 1972 йилда ташкил қилинган ва Совет Иттифоқи қишлоқ техникаси билан таъминланган бу ферма доимо мўл ҳосил этиштириб, давлатга даромад келтирмоқда.

БАГДОД. 1976—1980 йилларга мўлжалланган янги беш йиллик планга асосан Ироқда алоқам ривожлантириш учун 150 миллион динар капитал маблағ сарфланади.

(ТАСС).

## Ж. ФОРДА ҚИЛИНГАН СУЙҚАСДГА ДОИР

ВАШИНГТОН. (ТАСС). 22 сентябрда Сан-Францискода АҚШ президенти Ж. Фордини ҳаётига яна суйқасд қилишга уришиш муносабати билан молия министрини У. Саймон президенти қўриқлаш учун жавобгар бўлган меҳдий хизматини ҳаракат меҳдий қишлоқ текириш ниятида эканлигини айтиди. Мазмулуни бу муассаса молия министрини қаромоқдадир.

Америка матбуоти позиция Ж. Форд 21 сентябрда Сан-Франциско келмасдан олдин унга суйқасд қилишга уринган С. Мур деган аяда қурол бориғига шўбхаланиб, аёлини қўлга олиғилганини, маҳфий хизмат агентларини сўроқ қилганлиғини ва йиш ичганини айтиди. Бунини текириш С. Мур Федерал текириш бюросининг маоши олиб ишловини хабарсини эканлиғини қўрсатди. Федерал текириш бюросининг расмий вақили гарчи Федерал текириш бюроси бундан уч ой муқаддам С. Мурнинг хизматини воз кечган, деб даъво қилган бўлса ҳам, аммо ўқини Федерал текириш бюроси хабарсини эканлиғини эйтироф этди.

Президентнинг ҳаётига бир ой ичида икки марта суйқасд қилинганлиғи муносабати билан АҚШда қурол-яроғ устидан контролларни қучайтириш ҳамда давлат ва сиёсий арбобларнинг ҳаётини қишлоқнинг таъминлаш мақсидида янгидан бир қанча қўнларни қириш ва бошқа қўнлар қириш тўғрисида кўпал тақлифлар тушди. Вакиллар палатаси юридик кичик комиссиясининг расми Ж. Конверс, жумладан қурол-яроғ саклашни, уни ишлаб чиқаришни ва айрим кишилар томонидан фойдаланиш учун мамлакатда келтирилишини таъқиқловчи қонун лойиҳасини қиришти. Ленин матбуотининг хабар беришича, Калифорния гуьабазлари остидаги мўл пахта доирлар ва тақлиғилани, маҳфий хизмат агентларини сўроқ қилганлиғини ва йиш ичганини айтиди. Бунини текириш С. Мур Федерал текириш бюросининг маоши олиб ишловини хабарсини эканлиғини қўрсатди. Федерал текириш бюросининг расмий вақили гарчи Федерал текириш бюроси бундан уч ой муқаддам С. Мурнинг хизматини воз кечган, деб даъво қилган бўлса ҳам, аммо ўқини Федерал текириш бюроси хабарсини эканлиғини эйтироф этди.

Президентнинг ҳаётига бир ой ичида икки марта суйқасд қилинганлиғи муносабати билан АҚШда қурол-яроғ устидан контролларни қучайтириш ҳамда давлат ва сиёсий арбобларнинг ҳаётини қишлоқнинг таъминлаш мақсидида янгидан бир қанча қўнларни қириш ва бошқа қўнлар қириш тўғрисида кўпал тақлифлар тушди. Вакиллар палатаси юридик кичик комиссиясининг расми Ж. Конверс, жумладан қурол-яроғ саклашни, уни ишлаб чиқаришни ва айрим кишилар томонидан фойдаланиш учун мамлакатда келтирилишини таъқиқловчи қонун лойиҳасини қиришти. Ленин матбуотининг хабар беришича, Калифорния гуьабазлари остидаги мўл пахта доирлар ва тақлиғилани, маҳфий хизмат агентларини сўроқ қилганлиғини ва йиш ичганини айтиди. Бунини текириш С. Мур Федерал текириш бюросининг маоши олиб ишловини хабарсини эканлиғини қўрсатди. Федерал текириш бюросининг расмий вақили гарчи Федерал текириш бюроси бундан уч ой муқаддам С. Мурнинг хизматини воз кечган, деб даъво қилган бўлса ҳам, аммо ўқини Федерал текириш бюроси хабарсини эканлиғини эйтироф этди.

Президентнинг ҳаётига бир ой ичида икки марта суйқасд қилинганлиғи муносабати билан АҚШда қурол-яроғ устидан контролларни қучайтириш ҳамда давлат ва сиёсий арбобларнинг ҳаётини қишлоқнинг таъминлаш мақсидида янгидан бир қанча қўнларни қириш ва бошқа қўнлар қириш тўғрисида кўпал тақлифлар тушди. Вакиллар палатаси юридик кичик комиссиясининг расми Ж. Конверс, жумладан қурол-яроғ саклашни, уни ишлаб чиқаришни ва айрим кишилар томонидан фойдаланиш учун мамлакатда келтирилишини таъқиқловчи қонун лойиҳасини қиришти. Ленин матбуотининг хабар беришича, Калифорния гуьабазлари остидаги мўл пахта доирлар ва тақлиғилани, маҳфий хизмат агентларини сўроқ қилганлиғини ва йиш ичганини айтиди. Бунини текириш С. Мур Федерал текириш бюросининг маоши олиб ишловини хабарсини эканлиғини қўрсатди. Федерал текириш бюросининг расмий вақили гарчи Федерал текириш бюроси бундан уч ой муқаддам С. Мурнинг хизматини воз кечган, деб даъво қилган бўлса ҳам, аммо ўқини Федерал текириш бюроси хабарсини эканлиғини эйтироф этди.

Президентнинг ҳаётига бир ой ичида икки марта суйқасд қилинганлиғи муносабати билан АҚШда қурол-яроғ устидан контролларни қучайтириш ҳамда давлат ва сиёсий арбобларнинг ҳаётини қишлоқнинг таъминлаш мақсидида янгидан бир қанча қўнларни қириш ва бошқа қўнлар қириш тўғрисида кўпал тақлифлар тушди. Вакиллар палатаси юридик кичик комиссиясининг расми Ж. Конверс, жумладан қурол-яроғ саклашни, уни ишлаб чиқаришни ва айрим кишилар томонидан фойдаланиш учун мамлакатда келтирилишини таъқиқловчи қонун лойиҳасини қиришти. Ленин матбуотининг хабар беришича, Калифорния гуьабазлари остидаги мўл пахта доирлар ва тақлиғилани, маҳфий хизмат агентларини сўроқ қилганлиғини ва йиш ичганини айтиди. Бунини текириш С. Мур Федерал текириш бюросининг маоши олиб ишловини хабарсини эканлиғини қўрсатди. Федерал текириш бюросининг расмий вақили гарчи Федерал текириш бюроси бундан уч ой муқаддам С. Мурнинг хизматини воз кечган, деб даъво қилган бўлса ҳам, аммо ўқини Федерал текириш бюроси хабарсини эканлиғини эйтироф этди.

Президентнинг ҳаётига бир ой ичида икки марта суйқасд қилинганлиғи муносабати билан АҚШда қурол-яроғ устидан контролларни қучайтириш ҳамда давлат ва сиёсий арбобларнинг ҳаётини қишлоқнинг таъминлаш мақсидида янгидан бир қанча қўнларни қириш ва бошқа қўнлар қириш тўғрисида кўпал тақлифлар тушди. Вакиллар палатаси юридик кичик комиссиясининг расми Ж. Конверс, жумладан қурол-яроғ саклашни, уни ишлаб чиқаришни ва айрим кишилар томонидан фойдаланиш учун мамлакатда келтирилишини таъқиқловчи қонун лойиҳасини қиришти. Ленин матбуотининг хабар беришича, Калифорния гуьабазлари остидаги мўл пахта доирлар ва тақлиғилани, маҳфий хизмат агентларини сўроқ қилганлиғини ва йиш ичганини айтиди. Бунини текириш С. Мур Федерал текириш бюросининг маоши олиб ишловини хабарсини эканлиғини қўрсатди. Федерал текириш бюросининг расмий вақили гарчи Федерал текириш бюроси бундан уч ой муқаддам С. Мурнинг хизматини воз кечган, деб даъво қилган бўлса ҳам, аммо ўқини Федерал текириш бюроси хабарсини эканлиғини эйтироф этди.

Президентнинг ҳаётига бир ой ичида икки марта суйқасд қилинганлиғи муносабати билан АҚШда қурол-яроғ устидан контролларни қучайтириш ҳамда давлат ва сиёсий арбобларнинг ҳаётини қишлоқнинг таъминлаш мақсидида янгидан бир қанча қўнларни қириш ва бошқа қўнлар қириш тўғрисида кўпал тақлифлар тушди. Вакиллар палатаси юридик кичик комиссиясининг расми Ж. Конверс, жумладан қурол-яроғ саклашни, уни ишлаб чиқаришни ва айрим кишилар томонидан фойдаланиш учун мамлакатда келтирилишини таъқиқловчи қонун лойиҳасини қиришти. Ленин матбуотининг хабар беришича, Калифорния гуьабазлари остидаги мўл пахта доирлар ва тақлиғилани, маҳфий хизмат агентларини сўроқ қилганлиғини ва йиш ичганини айтиди. Бунини текириш С. Мур Федерал текириш бюросининг маоши олиб ишловини хабарсини эканлиғини қўрсатди. Федерал текириш бюросининг расмий вақили гарчи Федерал текириш бюроси бундан уч ой муқаддам С. Мурнинг хизматини воз кечган, деб даъво қилган бўлса ҳам, аммо ўқини Федерал текириш бюроси хабарсини эканлиғини эйтироф этди.

Президентнинг ҳаётига бир ой ичида икки марта суйқасд қилинганлиғи муносабати билан АҚШда қурол-яроғ устидан контролларни қучайтириш ҳамда давлат ва сиёсий арбобларнинг ҳаётини қишлоқнинг таъминлаш мақсидида янгидан бир қанча қўнларни қириш ва бошқа қўнлар қириш тўғрисида кўпал тақлифлар тушди. Вакиллар палатаси юридик кичик комиссиясининг расми Ж. Конверс, жумладан қурол-яроғ саклашни, уни ишлаб чиқаришни ва айрим кишилар томонидан фойдаланиш учун мамлакатда келтирилишини таъқиқловчи қонун лойиҳасини қиришти. Ленин матбуотининг хабар беришича, Калифорния гуьабазлари остидаги мўл пахта доирлар ва тақлиғилани, маҳфий хизмат агентларини сўроқ қилганлиғини ва йиш ичганини айтиди. Бунини текириш С. Мур Федерал текириш бюросининг маоши олиб ишловини хабарсини эканлиғини қўрсатди. Федерал текириш бюросининг расмий вақили гарчи Федерал текириш бюроси бундан уч ой муқаддам С. Мурнинг хизматини воз кечган, деб даъво қилган бўлса ҳам, аммо ўқини Федерал текириш бюроси хабарсини эканлиғини эйтироф этди.

Президентнинг ҳаётига бир ой ичида икки марта суйқасд қилинганлиғи муносабати билан АҚШда қурол-яроғ устидан контролларни қучайтириш ҳамда давлат ва сиёсий арбобларнинг ҳаётини қишлоқнинг таъминлаш мақсидида янгидан бир қанча қўнларни қириш ва бошқа қўнлар қириш тўғрисида кўпал тақлифлар тушди. Вакиллар палатаси юридик кичик комиссиясининг расми Ж. Конверс, жумладан қурол-яроғ саклашни, уни ишлаб чиқаришни ва айрим кишилар томонидан фойдаланиш учун мамлакатда келтирилишини таъқиқловчи қонун лойиҳасини қиришти. Ленин матбуотининг хабар беришича, Калифорния гуьабазлари остидаги мўл пахта доирлар ва тақлиғилани, маҳфий хизмат агентларини сўроқ қилганлиғини ва йиш ичганини айтиди. Бунини текириш С. Мур Федерал текириш бюросининг маоши олиб ишловини хабарсини эканлиғини қўрсатди. Федерал текириш бюросининг расмий вақили гарчи Федерал текириш бюроси бундан уч ой муқаддам С. Мурнинг хизматини воз кечган, деб даъво қилган бўлса ҳам, аммо ўқини Федерал текириш бюроси хабарсини эканлиғини эйтироф этди.

Президентнинг ҳаётига бир ой ичида икки марта суйқасд қилинганлиғи муносабати билан АҚШда қурол-яроғ устидан контролларни қучайтириш ҳамда давлат ва сиёсий арбобларнинг ҳаётини қишлоқнинг таъминлаш мақсидида янгидан бир қанча қўнларни қириш ва бошқа қўнлар қириш тўғрисида кўпал тақлифлар тушди. Вакиллар палатаси юридик кичик комиссиясининг расми Ж. Конверс, жумладан қурол-яроғ саклашни, уни ишлаб чиқаришни ва айрим кишилар томонидан фойдаланиш учун мамлакатда келтирилишини таъқиқловчи қонун лойиҳасини қиришти. Ленин матбуотининг хабар беришича, Калифорния гуьабазлари остидаги мўл пахта доирлар ва тақлиғилани, маҳфий хизмат агентларини сўроқ қилганлиғини ва йиш ичганини айтиди. Бунини текириш С. Мур Федерал текириш бюросининг маоши олиб ишловини хабарсини эканлиғини қўрсатди. Федерал текириш бюросининг расмий вақили гарчи Федерал текириш бюроси бундан уч ой муқаддам С. Мурнинг хизматини воз кечган, деб даъво қилган бўлса ҳам, аммо ўқини Федерал текириш бюроси хабарсини эканлиғини эйтироф этди.

Президентнинг ҳаётига бир ой ичида икки марта суйқасд қилинганлиғи муносабати билан АҚШда қурол-яроғ устидан контролларни қучайтириш ҳамда давлат ва сиёсий арбобларнинг ҳаётини қишлоқнинг таъминлаш мақсидида янгидан бир қанча қўнларни қириш ва бошқа қўнлар қириш тўғрисида кўпал тақлифлар тушди. Вакиллар п

# ЙИГИРМА ОЛТИНЧИ ТЕАТР

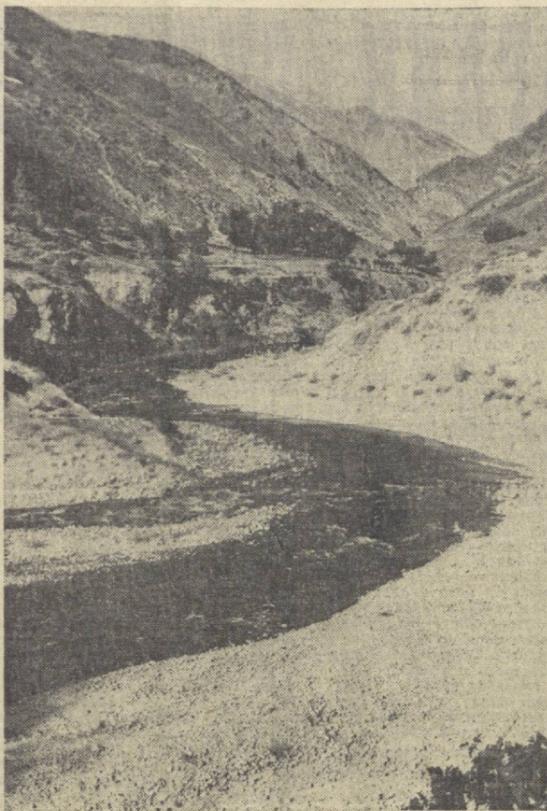
**ГУЛИСТОН** (Совет Ўзбекистони музбири). Кеча шаҳардаги «Йил театр»да Сирдарё область ўзбек давлат музыкали драма театрининг тантанали очилиш маросими бўлди. Область маданиятда катта юқоқа бўлган бу тантанали қатнашмоқ, театрининг дастлабки премьерасини томоша қилмоқ у ҳун бу ерга ишчилар, хизматчилар, маданият хадимлари, пахтакорлар вакиллари, студент ва ўқувчилар тўланди.

Область ижроия комитетининг раиси И. Кўчирров кизил пелгани қирқиб, театр хадимларини, томошабинларни ўз профессионал театрига сўнг сузга чиқин жамоатчилик вакиллари пахта йиғилиш-термини кизин бораётган бир пайтда қимматли соғва ҳада этгилликлари учун партия ва ҳукуматимизга тўқур миннатдорчилик назор этдилар.

Республикамизнинг йигирма олтинчи театри ўз фаолиятини Абдулла Қўҳорнинг «Мухомбетов» кассаси асосида яратилган икки пардали спектакли намойиш этиш билан бошлади. Асар А. Н. Островский номидаги Тошкент театр ва рассомлик санъати институти музыкали драма ва драма актёри факультети студентларининг диплом иш сифатида институтда сахналаштирилган эди. Худди шу спектаклнинг ёш ижодкорлари чўлуқварлар воқасидаги дастлабки профессионал театрга ишга таклиф қилинди. Собик талабалар театрини очинишга тайёргарлик даврида юксак шарафга муносиб бўлиш учун асарни обдон «иштидилар». Бу ишда уларга Ҳамза номидаги ўзбек давлат Академик драма ва Мухимий номидаги республика музыкали театрининг танқили санъаткорлари катта ёрдам кўрсатдилар.

Янги театр очилишига бағишланган тантанали йиғилишда Сирдарё область партия комитетининг биринчи секретари В. Хайдуров, обкомнинг бюрос аъзолари, Ўзбекистон ССР маданият министри ўринбосари А. Мухомедов қатнашдилар.

А. УМАРОВ.



ТОҒ МАНЗАРАСИ.

А. Эгманзаров фототўди.

## Қорақалпоғистон АССР

### Балиқчилар зафари

Балиқ овлан буйича тўққизинчи беш йиллик планига, бажорган Кўнград башиқ заводининг коллективи якуилувчи йилда 3100 центнер ўрига 3250 центнер балиқ овлан йиллик топширилди. Балиқ овлан 175 минг сўмлик балиқ маҳсулотлари реализация қилинди. Балиқчилар йил охиригача планга қўшмача 1450 центнер балиқ овлан ва 78 минг сўмлик маҳсулот ишлаб чиқариш маъбуриятини олдлар.

### Корхона санаторийси

Бириний пахта тозалаш заводи дирекцияси, партия, касабасоюз ташкилотлари корхона коллективи учун катта бонус берди. Бонус 600 кишига мўлжалланган санаторий ишлаб турибди. Бу ерда ҳозир 413 киши даволаниб, дам олмақда. Уларга врач С. Хўжамаев ва шифокорлардан О. Кенжаева, У. Каримова, Қ. Туримбетова, Н. Айтбоева, Т. Шеримбетовлар намунали медицина хизмати кўрсатаётлар.

### Чорвадорлар хузурида

Чимбой районидagi итхослаштирилган «Фарқаллоқ» корхонаси чорвачилик соҳасида чорвадорларга медицина хизмати кўрсатаётган йилга қўйилган. Ж. Сеймуратова, Д. Мақтурбонова, У. Ерматов каби ўнлаб шифокорлар колхоз марказидан олиб ялаволардаги чорвадорлар, орасида бўлиб, медицина хизмати кўрсатаётлар. Медицина маърузида сўхбатлар ўтказиб, лекция ўқимқдалар.

### Муддатидан илгари

«Эгирпровод» институтининг қидирувчилар отряди бўлувчи Навоий каналнинг трассаларидан қайтиб келди. 50 километрик канал қурилишининг ҳамма устаклари қуздан кеңиб чиқиди. Бу канал Аму-Бўғор машина каналининг девоми бўлади. Бу сугориш шохобчаси Навоий ГРЭСи деривация қаналига Амурда сувидан секундида 145 куб метрини өтказиб бериб тура олади. Шу тўғрисида Зарафшоннинг аниқчилиги сувидан пуча майдонларини сугориш учун фойдаланиш имкониятини тўғлади.

Канал трассасида суви 65 метр баландиққа кўтариб берадиган қудратли насос станцияси қуриш кўзда тутилган.

### Автомобиль «шифохонаси»

Жиззахда «Жигули» маркали машиналарга техника хизмати кўрсатадиган станция очилди. Бу станциянинг Тольяттида стажировкадан ўтган хадимлари ҳар кун 8-10 автомобилни ремонт қил оладлар. «Летучка» бригадаси ҳам тузилди. Бу бригада қақирлан жойга өтб боради.

### РЕДАКЦИЯГА ХАТ

#### ҚАЧОН РЕМОНТ ҚИЛИНАДИ?

Биз яшаб турган Луначарский шоссесида 117-ўйнинг фойдаланишга топширилганига санки йил бўлди. Йиқса мўддат ўтишига қарамай, бу бино авари ҳолатига келиб қолган. Унинг пойдевори шиқир пухта ишланмагани, сабабини билинмиш бир томони чўқмоқда. Натияжада, баъон хоналарининг поллари паст-баланд бўлиб, деворлари ларз кетмоқда.

Мақур уйда яшовчилар бир неча бор 28-ЖЭК бошиқларига, Куйбонин район ва Тошкент шаҳар Совети ижроия комитетларига мурожаат қилишди. Лекин жиддий ўзгариш бўлмади. Ремонт учун ажратилган пул-маблаглар билинмиш фақат ички қисмларининг ремонтига сарфланди. Уйнинг асосига ҳақто қўл ҳам теккич қилинмади. Қилчинни кўтариб қилинмади. Биз мақур уйнинг давор ремонт қилинишини билишини истардик!

К. ГОЛЬДМАН,  
117-уй комитетининг раиси,  
Ш. ИБРОХИМОВ,  
Ю. КУЗНЕЦОВ,  
Я. ПОНОМАРЕНКО,  
шу уйда яшовчилар.

### Обод қишлоқ

Хўжайли районидagi Ленин номили колхоз маркази янада обод бўлмоқда. Ҳозир колхоз территориясида турта посёлка, учта ўрта ва санкиз йиллик мактаб, магазин, ҳаммом ишлаб турибди. Янги қурилган уй-жойларга табиий газ келтирилиб, водопровод қурувлари өтказилди. 20 та янги тилдаги уй-жой қуриб битказилди. Яна 95 ўринли мактаб бончаси, 10 йиллик мактаб биноси қурилади.

Р. ЕШИМБЕТОВ,  
«Совет Ўзбекистони музбири».

## Янгиликлар Воқеалар Фактлар

### Янги почта маркаси

СССР Алоқа министрлиги янги почта маркаси чиқарди. Марка йорқулчилик юзасидан 1975 йил 23 сентябрдан 27 сентябргача Самарқандда ўтказилган III халқаро симпозиумга бағишланган.

# МАНТИҚСИЗ ҚЎШИҚЛАР

Пушкин номидаги маданият ва исроҳот бонига Фарғона область санъаткорларининг концертти давом этарди.

Набат хўшовоз хонанда, республикада хизмат кўрсатган артист Таванқал Қодировга «Ватанга садоқат» қўшиғи ижро этилади. Музикаси Улариники! Бошловчи қизининг кўнград овози зал бўйлаб янграши биланоқ сахнада хонанда пайдо бўлди. Қўлида тор. Бор овози билан қўшиқ бошлади:

Ватан мекринга қондим,  
Сенга ҳам мекр ошкор айлай.

Қўшиқнинг куйи шу қадар мунглики, хонанда нола қиларди. Наҳотки, Ватан қақидани қўшиқ шундай қуйласаи?

Т. Қодиров ҳаммаиқ олаб-тўти қўри-қўшиқдан-қўшиқ олаб кетди.

Кўнградидagi ўр ўзинг,  
Чаманда тулёр ўзинг  
Емон нўздан асаринг,  
Коп-корум хумор кўзинг.

Юзлаб томошабинлар қақриш-сид таъзин қилиб турган хонанда қақригадан-қақригайди, тўғриси, айтгандан-айтайди: Кизлар ваъда берди бизга,  
Өтб нелдик Тошкентга.

Ўрта қаторда тўртган икки-уч ёшпадан: «Вой, дўсти!» — деб қақриб юборишди.

Т. Қодиров яна давом этди: Гўзал низ аниим олим,  
Кўнградни билсайди,  
Тўғримаю ўнгимда  
Кўнградни билсайди.

Элда тағир — ҳуштакбузлик, Тағир-тағир — еттегинчилар, Ваъза сўниқ ҳам эдингилар, Хуллас, фарғоналик санъаткорларнинг концертти Т. Қодиров бачана «қўшиқлар» айтишда улоқни олиб кетди.

Бошқа куни ўша жойда яна катта концерт бўлди. Бу гал ўзбек давлат филармонияси санъаткорлари маҳоратларини намойиш қилишаётган экан. Набат Ҳуманазар Бекқонова өтди. Хонанда: «Өл ичра наъза топдим», — деб қуйлаб бошлади. Тўғри, бир пайтлар шундай өди. Санъат соҳасидаги хизматлари муносиб тақдирлашиб, унга Ўзбекистонда хизмат кўрсатган артист унвони берилди. Шарафли унвон санъаткорни юксак парвозларга ундаши, санъатсевар халқимизга яна ҳам яқин хизмат кўрсатишга рағбат бўлиши лозим өди. Ҳ. Бекқонова ундай қилмади. Бу өнг аввало унинг репертуарида яққол кўзга ташланади. Тоған-туғани беш-ўн ашула. Уларни ҳам бир пайтлар ўрганиб олган. Қачон сахнага чиқмасини, шуларни айтади. Томошабинлар уни қоқуш қақриш олдлар. Қараи, бугун ҳам залда шовчув кўтарилди:

Ө ўргилдим, яна шу ашула-ө! Боро билмадим, кўро билмадим!

Санъаткор ўз репертуарини етув, замонавий асарлар билан мунтазам равишда бойитиб бормас экан, бир кун эмас, бир кун ана шундай элнинг назаридан қолади.

Набат республикада хизмат кўрсатган артист Қувондиқ Исқандаровга! — өтди өтди бошловчи.

Қ. Исқандаров икки қўшиқдан кейин ўз репертуарида «өнг сара» ашулани чиқарди: Шиндо кўнградни, дилбар, өрғилдан яширмагин...

Тонггача ўзим тарай,  
Сен мени шоширмагин.

Томошабинлар бир-бирларига шивирлашиб қўшиқди:

— Ўртоқ, бу ашулачи дей...

### ТОШКЕНТ ШАҲРИДАГИ АЙРИМ КОНЦЕРТ ЗАЛЛАРИДАН РЕПОРТАЖ

ман, тонггача нимани тароқламоқчи?

— Эй, биродар, шунга ҳам тушунмадингизми, жон куйдириб айтияйми, ёрмининг сотларини тароқлайман, деб.

— Оббо, беноб-ө! Нал-катта одам уялмайди-ө! — олдинроқда ўтирган бир қария ҳайрат бармоғини тишлади.

Қ. Исқандаровнинг «ноб» байтларини тишини-тиша куйди өштар эканиси, бехиётёр хайлимига Шерали Жўраев кеади.

Бир вақтда «Лентадаги оғу» деган фельетон ёзиб, аниганига санъатфурушлар қаторида Шерни ҳам (ўзбек давлат филармониясида уни шу ном билан аташади) оғоҳлантирган эдик. Яқин оғга бир қачин етарли эди.

Афсуски, сўзи айтиш ўригага деганларидек бўлиб чиқди. Ш. Жўраев ҳамон ўз репертуарида илдин қарамаяпти. «Бекор, бекордош чиз», — деб вола қилиб юрибди.

Тағир бир гал Ш. Жўраев Асакада яшаб тургани ҳолда ўзбек давлат филармониясининг «Шодлик» ансамблида ишлар экан Ансамблининг бадий раҳбари Х. Нишоннинг айтишига қараганда, Ш. Жўраев қарзетада чиниданги эълонларни қўзғиб боради, унда ўш номига қўрсат, қарда бўлса ҳам, қончерта өтб келар эмий. Х. Нишоннинг бу сўзи рост чиқмади.

Шу йилнинг 13 сентябрь кунини Ленин комсомоли номидаги исроҳот бонига бордик.

«Йил театр»да Шерали Жўраев иштирокида «Шодлик» ансамблининг катта концерти бўлиши афишларда ҳамда газеталарда эълон қилинган эди.

Томоша залидамиз. Икки номердан кейин бошловчи Шерали Жўраевнинг концертида иштирок эта олмаслигини эълон қилди. Одамлар бирдан шовчу-сурон кўтаришди. «Шодлик» ансамбли санъаткорлари қончиша юл тополмай қолди. Шу билан «катта концерт» тамом бўлди. Асака қарда-ку, Тошкент қарда? Шерали қончерта қандай өтб келсини?

Т. Қодиров, Қ. Исқандаровларнинг «Воҳай бола» набилидаги қўшиқлари кўлоқларимиздан «нари» кетмай туриб, тағир Пушкин номили боқча тақрир бўлорди, ўзбек давлат филармонияси артистларининг концертти бўлаётган экан. Концертнинг иккинчи бўлимининг Давлат Хасановнинг бир ўн Ут-қавоқчи өттиш. Микрофонга оғзини ёпиштириб олган хонанда ҳақинга нима келса, шовчин соғлиб айтарди. Мана, ўша қончертада айтилган бир қайновча ишдан гаплардан баъзилари:

Икки дарё ўртасидир маоним,  
Сенга фидо бўлсин вужудим

таним,  
Висолинг инсоли тоғда йор наби,  
Лабларинг, сочларинг амдархо наби,  
Кувшидир жамолнинг, қамардир юзинг,  
Шириндир лабларинг, шакардир сўзинг,  
Жаллод наби гамзанг...

Оббо, ақин-хўши жойда бўлган одам ҳам шунчалик довар-райинми? Далаҳон нимадар дейпти? Бундай өтти иқлимда

топилмайдиган «дурдоналар»нинг ким битиб берди экан унга? Ана шундай уй-ҳайлар билан концерт залда ўтирар эканми, Устоз Навоийнинг мана бу ўнгилари ёдимизга тушди:

«Сўзи кўнгулда пишқормағунча тилга келтура ва ҳар неким кўнгулда бор — тилга сурма».

Д. Хасановнинг жиндақини ширали овози қанотда учиб турган «Лабларинг гуңча-у, тишларинг инку» каби бақирчи-қақриқларини томошага келган баъзи ёшпаданлар астагина магнитофон ленталарига ёзиб олдишарди.

Мақур хонанда қаерларда-дир айтган «Кирибман дароҳинга», «Ғариб», «Гуноҳор бандангман» сингари мистик ашулаларини ҳам ана шундай иштиқозлар ёзиб олиб, ленталар-ленталар тарқатишаганимиз!

Д. Хасанов чаласавод одам эмас. Университетда таълим олган. Илмига амал қилмай, оғзига келганини қўшиқ деб айтиб юргани томошабинларни қаттиқ ранжитмоқда.

«Далаҳон Хасанов иштирокида катта концерт» деб номланган томоша залидамизда турди. Қўнда магнитофонларнинг шовқини эшитилди:

— Лабларинг! Лабларинг!!

Бу «ёзувлар бизнинг кўлимизда ҳам бор.

Ҳар бир санъаткорнинг репертуари унинг онини, савиясини ойнадек яққол кўрсатиб туради. Савияси тўбан, буюк замонамизнинг юксак талабларига жавоб бера олмаётган санъаткорларига бонгидек бадий ва голийи томондан ўта саёв асарларни ўз репертуарларига киритадилар ва концертларда ижро этадилар. Улар ишлаётган ижодий ташкилотларнинг раҳбарлари эса эшитиб, кўра билла туриб, ҳеч нарса эшитмагандек ва қўрмагандек бўлиб юрадлар. Уларга план тўлса бўлгани, масаланинг голийи-тарбиявий томони ҳақида ўйлашмайпти. Бу гоисозликдан бошқа нарса эмас.

Тошкентде, йирик маданият марказидаги айрим концерт залларида ана шундай бемаъни, мантиқсиз қўшиқларнинг ижро этилиши Ўзбекистон ССР Маданият министрлиги Санъат ишлари бошқармасига яқин гал келтирмаса керак? Ахир, ҳар бир концерт программаси аниқ бўлиши, қўшиқларнинг репертуари тасдиқланган бўлиши керак эмасми? Нега, ахир, артистлар сахнага чиқиб, оғзини ишдан нарсани айтаверадилар? Бу ёшлар тарбиясига ёмон таъсир кўрсатади-ю!

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети «Республика» газетига қўшиқ савъатининг аҳолий ва уна-янда яқинлаш тақдирлари тўғрисида қабул қилган қароридида, мана бу сўзларнинг яна бир бор ўқийлик:

«Айрим қўшиқларнинг адабий негизи совет поэзиясининг юксак тағабларига жавоб бермайди, тингловчиларда бадий дидни шакллантиришга хизмат қилмайди».

Бу муҳим қарорнинг бажорлигини устидан қатъий контрол олиб бориш, идеологиянинг бу муҳим соҳасига қатъий ётибор бериш Ўзбекистон ССР Маданият министрлиги, қоларвераси, Санъат ишлари бошқармаси ҳамда Тошкент шаҳар партия ташкилотларининг муҳим вазифасидир.

Усмон ЮСУПОВ.

### ФАН ОЛАМИДА

#### КРИМИНАЛИСТИКАДА ЛАЗЕР

Криминалистикада анчадан буюм идентификация материали сифатида спектрал анализ қўланиб келинади. Фақат лазер нурулига микрозаррачаларни бир қанча молекулалар ҳажмида аниқлаш имконини беради.

Лазер микроанализатори ҳар қандай материалларни (гўқима, тупроқ, металл, ойна) идентификация қила олади. Бу «амити» анализатор жиноят содир бўлган жойдан топилган буюмининг кимга таалулиги эканлигини, шубҳа қилинган одамнинг қўлини изни, автомобиль ҳалокати юз берган ердаги ойна заррачаларини ва бошқаларга қараб муҳим белгиларни аниқлаб беради.

«ЛМА-1» қурилмаси, лазер микроанализатори, микроспектрограф, жуда нозик ва муҳим илмий-тадқиқотлар олиб боришга мўлжалланган бошқа асбоблар криминалистика ҳақиқатини белгилашда самарали қурол бўлиб хизмат қилмоқда.

#### ЕР ОСТИДАГИ ОМБОР

Туз бензинда эримайди. Бу нарса ўз навбатида ер остида катта ҳажмидаги бензинни сақлайдиган омборхона қуриш имконини беради. Ана шундай ёқиниқ туғилганига ҳам олтиши йил бўлиб қолди. Бироқ яқиниқ қуриларга бундай омборхонани қуриб бўлмас эди. Бу ишни амалга оширишга девор олдига ҳосил бўлувчи сув қатлами ҳалқати беради.

Москва тоғ институтида буюмий йўли топилди: паст частотедаги тоғ тўлиқлариди девор яқиниқ эритилганга ҳайдаб, ундаги янги йўл очиб беради. Олимлар томонидан яратилган йўли қурилма катта босимларни тутиб тура олиш қувватига эга. Нефть маҳсулотлари учун омборхона қуришининг янги усули ишлаб чиқариш синовидан ўтятипти.

#### Ё ВВОЙН ВА МАДАНИЙ ДУРАГАЙ

Дурагайланган уруғлардан олинган қуртаклар одатда нобуд бўлади. Унинг яшаб кетишига генетик келиши олмаслиқ ҳалқати беради. СССР Фанлар академияси ўсимликлар физиологиясини институти олимлари бу «ёқиниқ»нинг өнгил ўтдилар. Дурагайланган уруғдан олинган хужайраларни ўсимлик тўқимасининг ривожланиш даврида парварти қилдилар. Оқибат-натияжада ҳақиқий ўсимлик-ёввойи ва маданият дурагай ҳосил бўлди.

#### «ЭГАРЛАНГАН» ШАМОЛ

Қишлоқ хўжалиқчи электрлаштириш Бутунитифок илмий-тадқиқот институти полгимода бир шаклга келтирилган шамол агрегати синовдан ўтлати. У турли кучда эсдиган шамол энергиясидан фойдаланишга мўлжалланган. Шуниси характерлики, унча катта бўлмаган агрегат чўлда куй-қўзиларни ҳам сугориши мумкин. «Чайка» номили қурилма бир соатда ўттиз метрлик чуқурликдан уч тоннагача суви кўтариб бера олади. Ниҳоятда кучли «Сокол» ва «Беркут»лар эса шамол энергиясини электр тоқига айлантириб беради.

Шамол двигателлари жуда оддий, киши уни бемалол ишлата олади. Ҳар қандай «қулай» шартларда шамол-аккумулятор батареяларини ток билан таъминлай олади.

Редактор М. ҚОРИЕВ.

# реклама ВА ЭЪЛОНЛАР

«ЎЗБЕККОНЦЕРТ»  
МАРКАЗИЙ «ПАХТАКОР» СТАДИОНИДА  
4, 5 ОКТЯБРЬ КЕЧ СОАТ 6 ДА

## КАТТА КОНЦЕРТЛАР

ҚАТНАШАДИЛАР:  
Пойтахтимиз меҳмонлари

ЮГОСЛАВИЯ ЭСТРАДА АРТИСТЛАРИ: ЗДЕНКА КОВАЧИЧЕК, ТОМИСЛАВ КРИЗМЕНИЧ, ДРАГАН АНТИЧ  
ВОКАЛ-ИНСТРУМЕНТАЛЬ АНСАМБЛИ.

Ансамбль раҳбари — ДАЧЕ БЛАГОЕВИЧ.  
«ЎЗБЕККОНЦЕРТ» ВА ЎЗБЕК ДАВЛАТ ЭСТРАДА КОЛЛЕКТИВЛАРИ ВА СОЛИСТЛАРИ:  
Ўзбекистон ССР халқ артисти БОТИР ЗОКИРОВ;  
Халқаро эстрада артистлари конурусининг лауреати, Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артист ЭСОН ҚАНДОВ;  
Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артистлар:

ЛУИЗА ЗОКИРОВА, УРИЕ КЕРМЕНЧЕКЛИ;  
Солისტлар: ЛАРИСА ҚАНДАЛОВА, НАТАЛЬЯ НУРМУҲАМЕДОВА;  
«ЯЛЛА» ВОКАЛ-ИНСТРУМЕНТАЛЬ АНСАМБЛИ  
Ансамблининг музика раҳбари — Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артист ЕВГЕНИЙ ШИРЯЕВ.

«ХАЙТАРМА» ЭСТРАДА АНСАМБЛИ  
ТОШКЕНТ «МЮЗИК-ХОЛЛИ»  
Ансамблининг бадий раҳбари — Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артист ФЕВЗИ БИЛОВ.  
ПРОГРАММАНИ — эстрада ва кино артисти ВЛАДИМИР ЛАПИН олиб боради.

БИЛЕТЛАР — СВЕРДЛОВ НОМЛИ КОНЦЕРТ ЗАЛИ КАССАСИДА,  
«ПАХТАКОР» СТАДИОНИ КАССАЛАРИДА ВА УНИНГ РАЙОН КАССАЛАРИДА СOTИЛМОҚДА.

Концерт кунлари стадионга кириш учун берилган ҳамма абонентлар ва пропусклар билан кириш мумкин эмас.  
КОЛЛЕКТИВ БУЛИБ КЕЛИШ УЧУН ЗАЯВКАЛАР ҚАБУЛ ҚИЛИНМОҚДА.

МЕХНАТ ҚИЗИЛ ВАНРОК ОРДЕНЛИ ТОШКЕНТ ДАВЛАТ МЕДИЦИНА ИНСТИТУТИ ҚОШИҚЛАРИ  
ТАЙЕРЛОВ БУЛИМИ  
1975—76 ЎҚУВ ЙИЛИ УЧУН

#### ТИНГЛОВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

ТАЙЕРЛОВ БУЛИМИГА УРТА МАЪЛУМОТЛИ ИЛГОР ИШЧИЛАР, КОЛХОЗЧИЛАР, СОВЕТ АРМИЯСИ САВДИН КАЙТАН ЕШЛАР, ҚУРИШШАН, АЛОҒА ВА ТРАНСПОРТ ТАШИҚИЛОТЛАРИДАН, КОЛХОЗ, СОВХОЗ ВА ҲАРБИЙ БУЛИМ РАҲБАРЛАРИДАН ЙУЛЛАМАН БОР БУЛГАН ШАХСЛАР ҚАБУЛ ҚИЛИНАДИЛАР.

ТАЙЕРЛОВ БУЛИМИГА КУНДУЗГИ УМУМТАЪЛИМ МАКТАБЛАРИНИ БИТИРГАНДАН КЕЙИН БИР ЙИЛДАН КАМ БУЛМАГАН ИШ СТАЖИ БИЛАН ҚАБУЛ ҚИЛИНАДИЛАР.

Медицина институтларининг тағйрлов бўлимига шунингдек, икки йил стажга эга бўлган кичик медицина хамширалари ва санитарлар, даволаш ва санитария-профилактика, аптека, суд-медицина экспертизаси ташкилотларининг йўлнамалари билан қабул қилинади.

ТАЙЕРЛОВ БУЛИМИГА ҚУЙИДАГИ ХУҲНАТЛАР ТОПШИРИЛАДИ: институт ректори номига ариза, йўллама, йўллама берган ташкилотнинг мажлис қароридан кўчирма, ўрта маълумоти ҳақида ҳужжат (асел нуҳаси), иш ёки хизмат ювондан характеристика, соғлиғи ҳақида справка (286-форма), 6 дона 3х4 см. катталикдаги фотосурат (бош ифтиҳаси тушганда), меҳнат дафтарчаси (асел нуҳаси), меҳнат дафтарчасининг нуҳаси.